

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Felsőszentmárton Községi
Önkormányzata**

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	58
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	64
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	65
1. A HEP IT részletei.....	65
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	65
Jövőképünk.....	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
3. Megvalósítás.....	72
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	72
3.2 A megvalósítás folyamata.....	72
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	75
3.4 Nyilvánosság.....	75
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	76
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	77
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Felsőszentmárton Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmény működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Felsőszentmárton település Baranya vármegye délnyugati részén, a sellyei járásban található, állandó lakossága 846 fő. A települést a legnyugatibb ormánsági településnek is mondják, azonban történelme, hagyományai alapján nem klasszikus ormánsági település. Sellyétől, a járási központtól mintegy 10-12 km-re található falu, nem zsáktelepülés. A település elérhetősége, közlekedési helyzete kifejezetten kedvezőtlennek mondható, ez az elmúlt években nem változott, sőt a vasúti szárnyvonalak bezárásával romlott. Alsóbbrendű utak kötik össze a szomszédos településekkel, valamint a két közeli várossal, Sellyével és Barccsal is. A vármegyeszékhelytől való távolsága 65 km. Ez jelentős mértékben befolyásolja a falu gazdasági helyzetét, a munkanélküliség alakulását. A falu ivóvizet rendszerrel ellátott, a vízszolgáltatást a Baranya-Víz Zrt.-n keresztül biztosítja. A település szennyvízhálózatba továbbra sincs bekapcsolva és a vezetékes gázhálózat sem épült ki.

A község jelentős, több mint 800 éves múlttal rendelkezik. Első írásos említése az 1200-as évekből származik. Nevét Szent Mártonról kapta, a mai, végleges Felsőszentmárton elnevezést a középkor végén kaphatta. A faluban a középkor végéig magyar lakosság élt, a török kort követő évtizedekben - a XVIII. században - telepednek le ezen a területen nagy számban horvátok. A horvát nemzetiség ma is meghatározó a településen, a lakosság döntő többsége horvátnak vallja magát. A nemzetiségi lét, a horvát identitás a település gazdasági és társadalmi berendezkedésére is jelentős hatással volt az elmúlt évszázadokban. Az Ormánság ezen szegletében Felsőszentmárton mellett Drávakeresztúr, Drávasztára is horvát település.

¹ Gazdasági program, , Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A falu életében jelentős közigazgatási változás volt, hogy 1950-ben Somogy megyétől Baranya megyéhez csatolják, ez megszabja a falu gazdasági lehetőségeit és döntő közlekedési kapcsolatait is.

A földrajzi környezetet, a vidéket meghatározza a Dráva. A folyó a falutól mintegy 1,5 km-re található, a település egyik természetes határa. A Dráva-menti falvak szerkezetét még ma is meghatározza az egykori folyómeder. A terület korábbi évszázadokban mocsaras, jellegzetesen ártéri vidék volt, ennek megfelelő talajtakaróval, növény és állatvilággal, keményfás ligeterdőkkel gyertyános-tölgyesekkel.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) adatai szerint a település felszínborítottságát, földhasználatát meghatározza a mezőgazdasági művelés, a falu közel 2000 hektáros területének közel 2/3-a szántóföld, jelentős nagyságúak az erdők közel 20%, illetve a mocsarak – több mint 5%-os aránya. A település külterületének egy része a Duna-Dráva Nemzeti Park területéhez tartozik.

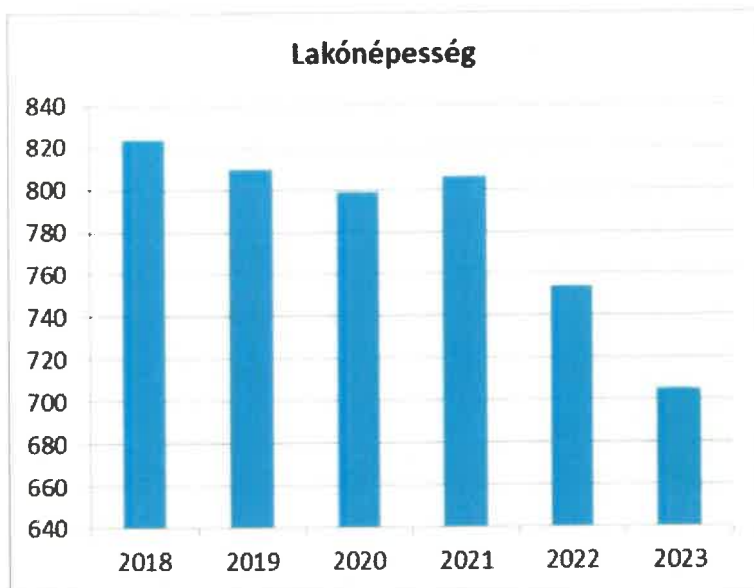
Az iparüzési adó 2008-ban az adóalap 2%-a volt, amit az esteleges új, munkahelyteremtő cégek betelepülése, alapítása reményében 1.3%-ra majd az elmúlt évben 0,5 %ra csökkentett az önkormányzat.

Felsőszentmárton településre nem jellemző a mélyszegénység. Romák is igen alacsony számban élnek a településen. Az elmúlt években nagyon sok külföldi bevándorló érkezett a településre. A településen működik nemzetiségi óvoda, Általános iskola alsó tagozata, posta, gyógyszertár, háziorvosi rendelő, boltok, vendéglők. A Magyar Faluprogram-os pályázati támogatásoknak köszönhetően felújításra kerültek a közutak, felújításra került egy elhagyatott ingatlan, falubuszt vásárolt az önkormányzat, felújításra került a ravatalozó épülete ill. kialakításra kerül egy vendég- és gyógynövény ház valamint játszótér. Az önkormányzat saját költségvetéséből felújításra került a háziorvosi rendelő és lakás tetőszerkezete, megtörtént az épület nyílászáró cseréje és korszerűsítve lett a fűtési rendszer. Felújításra került az óvoda előtti járda szakasz valamint az egészségház épülete egy kisebb felújításon esett át. Szakrendelésekre és szűrővizsgálatokra be kell utazni Sellyére, Szigetvárra ill. Pécsre. A pályázati forrásokból felújított középületek akadálymentesek. (háziorvosi rendelő, ravatalozó, önkormányzat épülete)

Demográfiai adatok

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	824	bázis év
2019	810	98,30%
2020	799	98,64%
2021	806	100,88%
2022	754	93,55%
2023	705	93,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

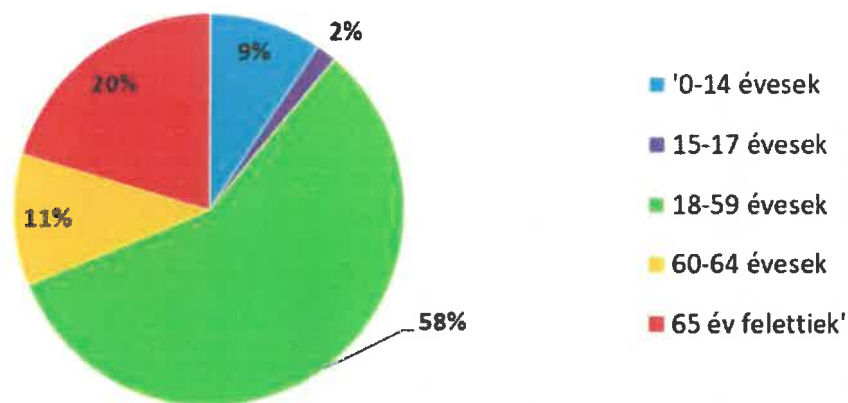
A lakónépesség száma az elmúlt években folyamatosan csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2023)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	417	438	855	48,77%	51,23%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			18	2,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	41	80	4,56%	4,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	12	19	0,82%	1,40%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	241	229	470	28,19%	26,78%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	45	32	77	5,26%	3,74%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	85	124	209	9,94%	14,50%

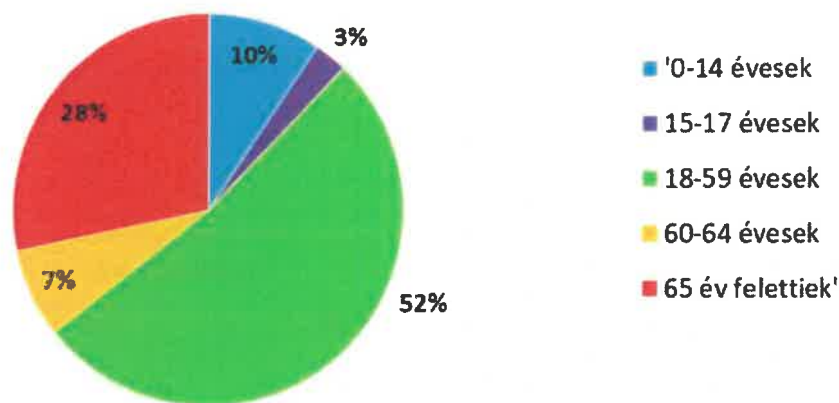
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát ugyanúgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó lakosságot. Tehát az adott településen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak az állandó népesség körébe, független attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e személyesen. A településen összegészében a nők vannak többségben, különösen a 65 év felettiek.. A lakosság szám a 0-2 éves korosztály tekintetében a legalacsonyabb,

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

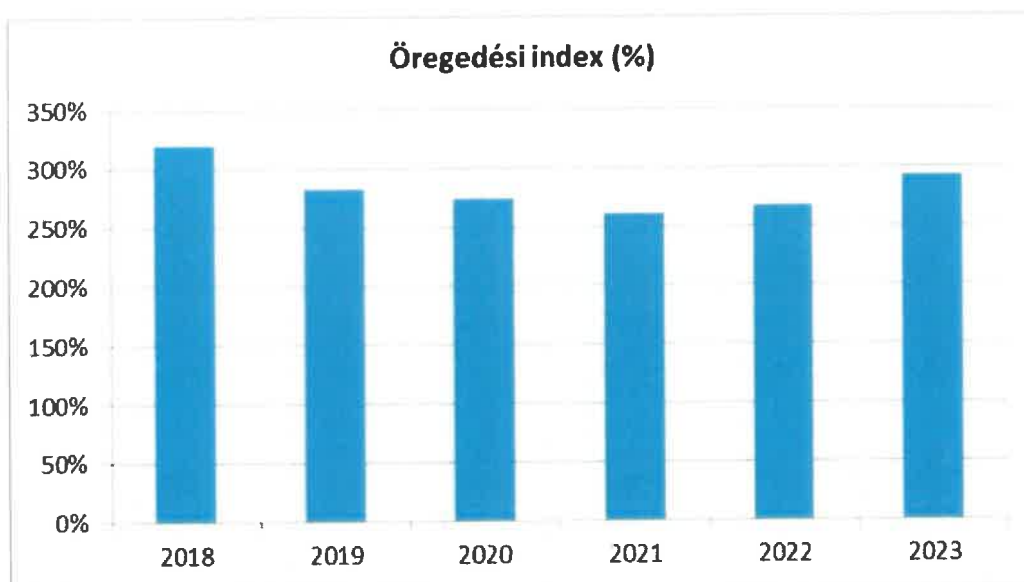

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	214	67	319,40%
2019	209	74	282,43%
2020	214	78	274,36%
2021	209	80	261,25%
2022	209	78	267,95%
2023	208	71	292,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index az országos átlaghoz képest is kiugróan magas, sokkal több idős ember él a településen, mint fiatal. Előregerdő a település.

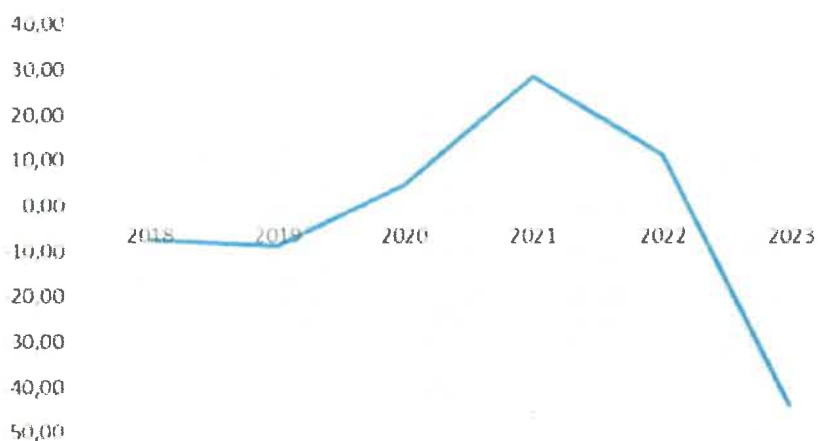

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-7,22
2019	-8,57
2020	4,97
2021	28,66
2022	11,54
2023	-43,87

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen jellemző a bevándorlás, főleg külföldi állampolgárok költöznek a településre.

**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

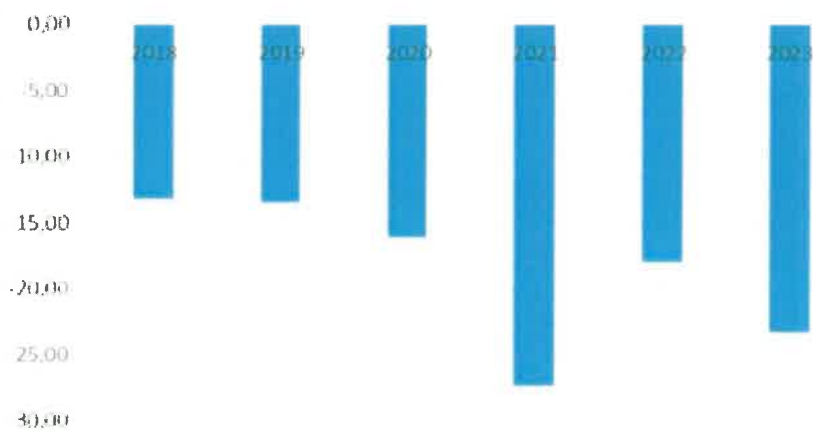
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-13,23
2019	-13,46
2020	-16,16
2021	-27,41
2022	-17,95
2023	-23,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás negatív értékeiből is látszik, hogy kevés gyermek születik, előregedő a település.

**Az élve születések és halálozások különbségének
1000 lakosra vetített száma (fő)**

Felsőszentmárton lakosságának lassú csökkenése túlnyomórészt a külföldi bevándorlok beköltözésének köszönhető. A természetes szaporodás értéke évről évre negatív pályát fut be viszont a halálozások száma nagyon magas.

Értékeink, küldetésünk

Küldetésünknek tartjuk, hogy felmérjük a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározzuk azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el. Azt szeretnénk, hogy Felsőszentmárton olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés településünkön senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- a) az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- b) a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- c) a diszkriminációmentességet,
- d) szegregációmentességet,
- e) a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Az óvodát érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó társulással,

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

- Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 2025-2029. Gazdasági programja
- Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2021. (VIII.24.) önkormányzati rendelete a szociális juttatások rendszeréről.
- Felsőszentmárton Településrendezési Terve

Az esélyegyenlőség megvalósítását célzó programokra nyilvánvalóan jelentős hatással bírnak az önkormányzat költségvetési mutatói, hiszen a rendelkezésre álló anyagi háttér behatárolja az egyes célcsoportok esélyegyenlőségének elérését célzó intézkedéseket.

Az önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendeletének célja, a törvényi előírásokon túl, hogy olyan támogatási rendszert működtessen, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat tagja a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulásnak, így a térségi, társulási kapcsolódási pontok vonatkozásában elsősorban a kistérségi társulás dokumentumai említhetők, melyek közül néhány fontosabb:

- Ilyen dokumentum a Köznevelési Fejlesztési Helyzetelemzés és Intézkedési Terv, amely az önkormányzat, illetve a társulás által fenntartott intézmények vonatkozásában tartalmazza az intézményrendszer működtetésével, fenntartásával, fejlesztésével, átszervezésével összefüggő elképzeléseket. Elkészítésekor be kellett szerezni a nemzeti önkormányzatok egyetértését, valamint a köznevelési intézmények vezetőinek, továbbá a szülői és diákszervezeteknek, a nem

állami, nem önkormányzati intézményfenntartóknak és a települési szintű szakszervezeteknek a véleményét.

- A Kistérségi Köznevelésfejlesztési Terv az integrált köznevelés-fejlesztést részletezi a további fejlesztési szükségleteket és lehetőségeket, lényegében az Európai Unió által megkövetelt központosítás részeként.
- A Köznevelési Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv a vármegyei fejlesztési tervhez igazodva meghatározza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló intézkedéseket.
- A Társulás 2008-ban fogadta el a Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptiót, amely a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatásokat, és az azokhoz kapcsolódó feladatokat rögzíti.
- Fontos esélyegyenlőségi dokumentum a Munkahelyi Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv, amely a munkahelyek, illetve a munkavégzés szempontjából igyekszik megteremteni és megvédeni a munkavállalók közötti esélyegyenlőséget.
- A fentiekén túl megemlíthető még a pályázati forrás segítségével elkészített Kulturális Közművelődési Stratégia, illetve a Közművelődési Fejlesztési Terv, amely – bár nem kihangsúlyozottan, de szintén érinti az egyes célcsoportokat. Szintén érint esélyegyenlőségi kérdéseket a Sellyei Kistérség Területfejlesztési Konceptiója, ami a kistérség társadalmi, gazdasági és környezeti fejlesztése érdekében, a valós helyzet és az adottságok figyelembevételével, összehangolja a helyi önkormányzatok, azok területfejlesztési társulásai és a kistérség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit.

Fentiekén túl Felsőszentmárton és Drávakeresztúr községek önkormányzatai a Felsőszentmártoni Horvát Nemzetiségi Óvoda közös fenntartásában állapodtak meg.
rtoni Horvát Nemzetiségi Óvoda közös fenntartásában állapodtak meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítésekor az adatok döntő többségét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.hu>) adatbázisából nyertük. A TeIR-ben fel nem lelhető adatokat helyi adatgyűjtéssel, az önkormányzat éves statisztikai jelentéseiből, valamint a munkába bevont szervezetek (Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgálat, Védőnői Szolgálat, Általános iskola, Óvoda) adatgyűjtéséből nyertük. Az egyes célcsoportokra vonatkozóan is vannak adathiányos területek. A jövőbeni feladat ezen adatok meghatározása.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A településen nagyon alacsony számban élnek romák és mélyszegénységben élők.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

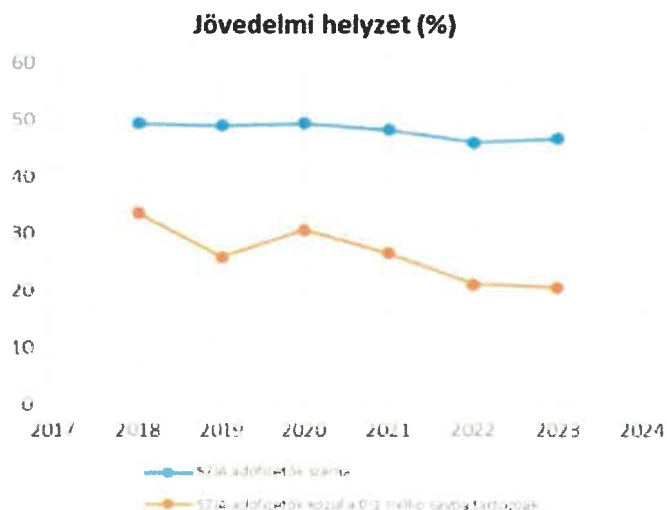
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

A településen az SZJA adófizetők száma nem éri el az 50%-ot. Közülük egyre kevesebben tartoznak az 1 millió Ft alatti jövedelemsávba.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	49,25	33,49
2019	48,95	25,84
2020	49,31	30,54
2021	48,19	26,46
2022	45,92	21,00
2023	46,60	20,46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

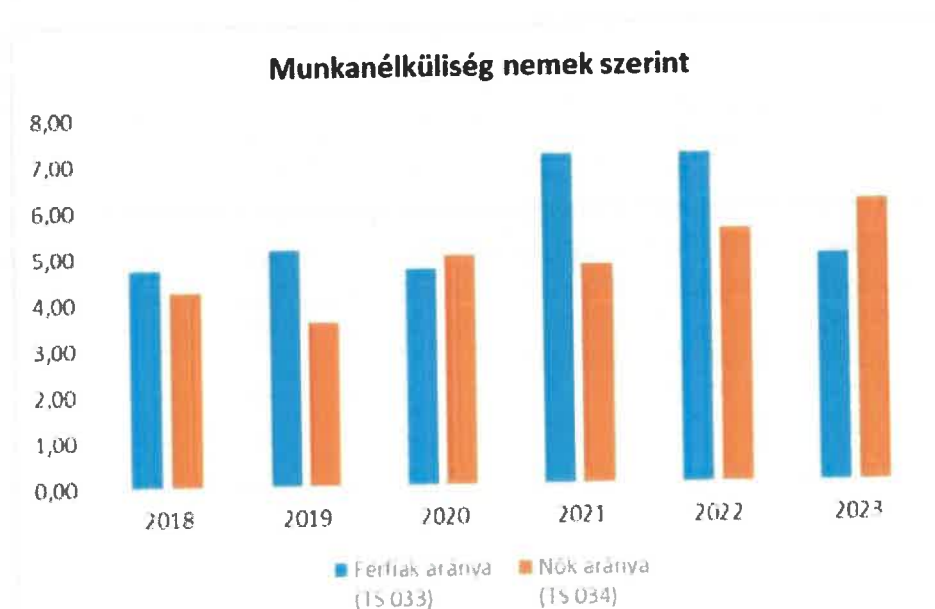
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A nyilvántartott álláskereső aránya hol növekvő, hol csökkenő tendenciát mutat. A táblázat alapján megállapítható, hogy a nők aránya magasabb az álláskeresők között.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,73	4,23	4,48%
2019	5,15	3,57	4,36%
2020	4,71	4,98	4,85%
2021	7,17	4,76	5,97%
2022	7,17	5,50	6,34%
2023	4,96	6,12	5,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

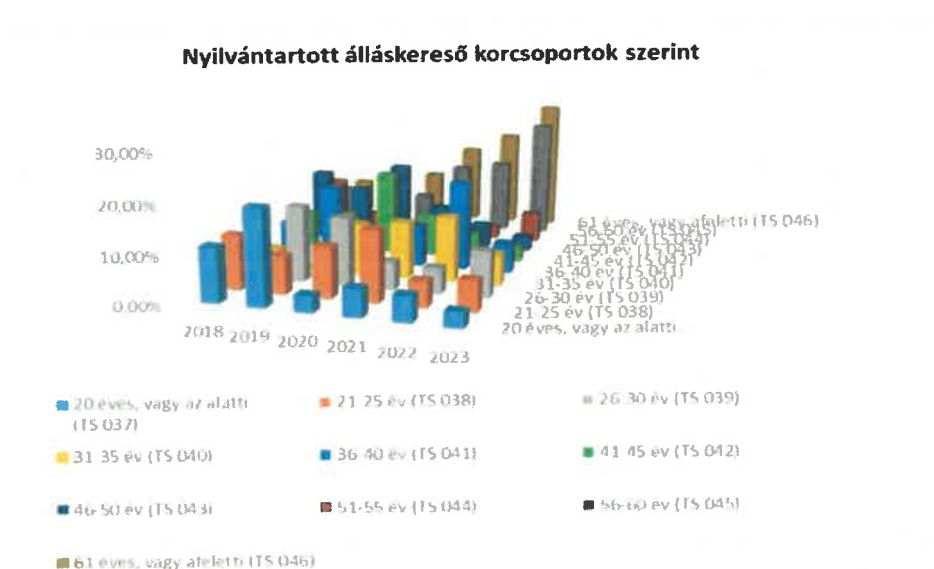
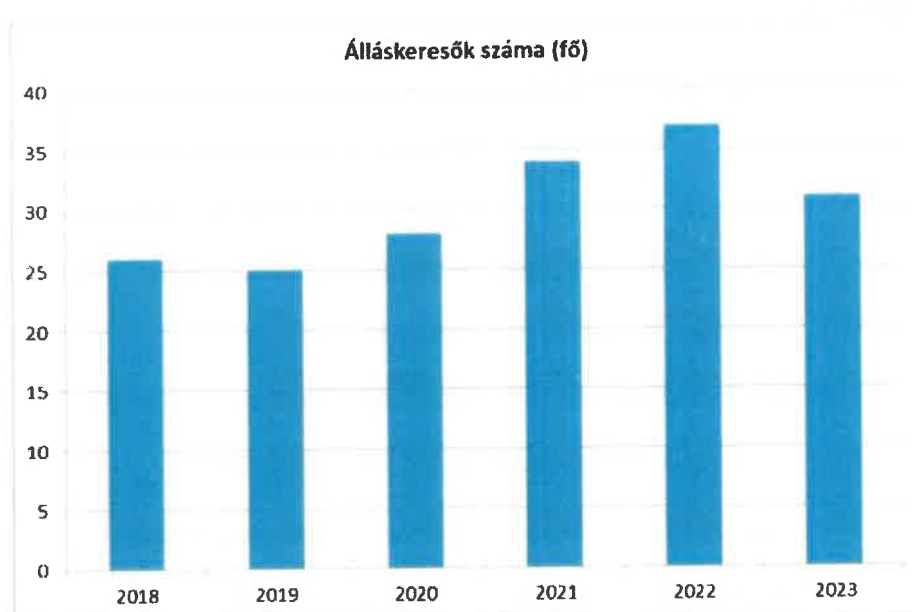

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	26	25	28	34	37	31
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	5,00	1,00	2,00	2,00	1,00
	%	11,54%	20,00%	3,57%	5,88%	5,41%	3,23%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	2,00	3,00	5,00	2,00	2,00
	%	11,54%	8,00%	10,71%	14,71%	5,41%	6,45%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	4,00	4,00	2,00	2,00	3,00
	%	15,38%	16,00%	14,29%	5,88%	5,41%	9,68%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	3,00	4,00	5,00	2,00
	%	3,85%	0,00%	10,71%	11,76%	13,51%	6,45%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	4,00	2,00	3,00	7,00	2,00
	%	7,69%	16,00%	7,14%	8,82%	18,92%	6,45%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	5,00	3,00	2,00	1,00
	%	7,69%	8,00%	17,86%	8,82%	5,41%	3,23%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	3,00	5,00	3,00	2,00	1,00
	%	15,38%	12,00%	17,86%	8,82%	5,41%	3,23%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	1,00	0,00	1,00	1,00	2,00
	%	11,54%	4,00%	0,00%	2,94%	2,70%	6,45%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	3,00	2,00	5,00	6,00	8,00
	%	7,69%	12,00%	7,14%	14,71%	16,22%	25,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	1,00	3,00	6,00	8,00	9,00
	%	7,69%	4,00%	10,71%	17,65%	21,62%	29,03%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

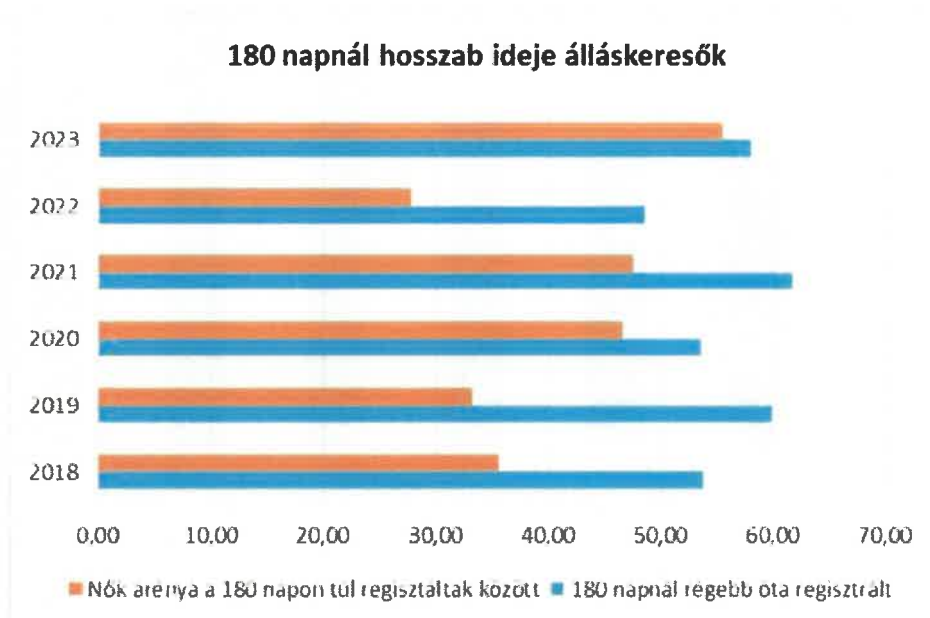
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	53,85	35,71
2019	60,00	33,33
2020	53,57	46,67
2021	61,76	47,62
2022	48,65	27,78
2023	58,06	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Sokan vannak, akik hosszú ideje nem találnak állást, magasnak mondható a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartottak aránya a közfoglalkoztatásba való bevonás miatt.

Alapvető probléma az egész térségben a munkalehetőségek korlátozott száma, illetve hogy hiányoznak azok a jelentősebb vállalkozások, amelyek hosszú távon nagyobb létszámot tudnának foglalkoztatni. Kiváltképp igaz ez a férfiakat alkalmazó munkahelyek esetében, önkormányzati adatokból pedig az is látszik, hogy ők azok, akiket időszakosan (mezőgazdaság), vagy feketén (építőipar), az álláskeresői ellátás mellé foglalkoztatnak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Felsőszentmárton gazdaságfejlesztésében az egyik legalapvetőbb probléma a helyben rendelkezésre álló munkaerő képzettségi színvonala. A járásban fellelhető humán erőforrások összetétele, képzettsége kedvezőtlen. A lakosság átlagos képzettsége az országos és a megyei átlag alatt van. A tartósan munkanélküli státuszban lévő személyek többsége szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű, vagy képzetlen. Többségük már több mint egy évtizede kiszorult a legális munkaerőpiac világából, számukra a közmunka program sem jelent kiutat a tartós munkanélküliségből, mivel alacsony képzettségi színvonaluk miatt csak egy szűken behatárolt feladatkört tudnak ellátni. Esetükben további probléma, hogy többségük vállalkozással kapcsolatos szakmai ismeretekkel sem bír.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	26	1	3,85%	11	42,31%	14	53,85%
2019	25	3	12,00%	10	40,00%	12	48,00%
2020	28	4	14,29%	11	39,29%	13	46,43%
2021	34	2	5,88%	14	41,18%	18	52,94%
2022	37	2	5,41%	11	29,73%	24	64,86%
2023	31	2	6,45%	11	35,48%	18	58,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti tábla alapján megállapítható, hogy vannak 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek a regisztrált munkanélküliek között. 2021. évtől a 8 általános iskolai végzettségnél magasabb iskolai végzettségű munkanélküliek aránya nagyobb, mint a 8 általánost végzettek aránya. A piacképes szakmai végzettség hiánya minden bizonnyal nehezíti az elhelyezkedést a munkaerőpiacon.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

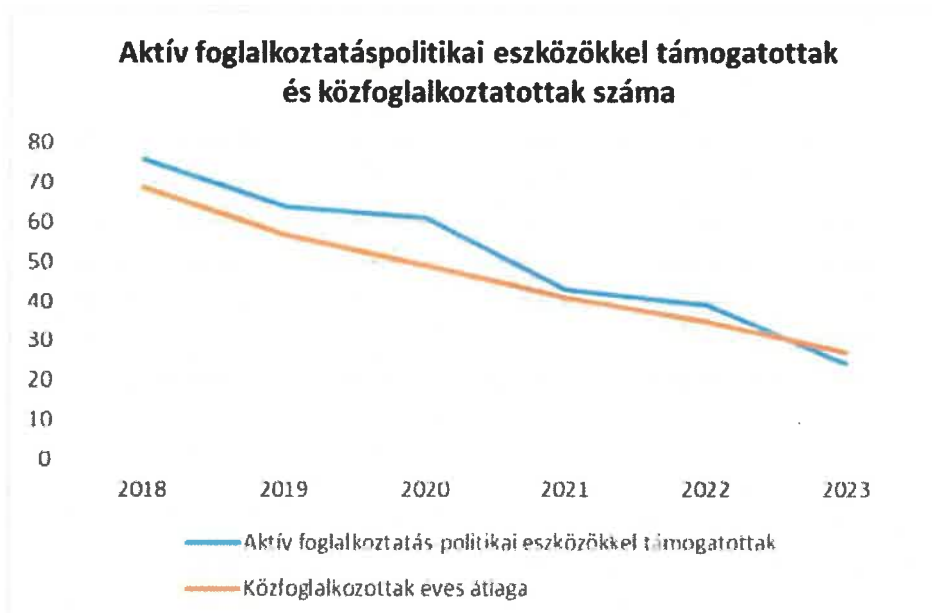
A helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának nagy szerepe van. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban illetve rendszeres szociális segélyben részesülők száma minimálisra csökken abban az időszakban, amikor megkezdődnek eme programok. Ezzel minden célcsoport megélhetése javuló tendenciát mutat. A sellyei járás területén az elmúlt öt évben a közfoglalkoztatási programok következtében sajnálatos módon a települési önkormányzatok váltak a fő foglalkoztatókká. A programok legfőbb célja, hogy az addig nyilvántartott állás keresői státuszban lévő személyeket visszavezesse a munka világába. A nagy kérdés kezdetben a következő volt: a közfoglalkoztatás hosszú távon tényleges megoldást hoz-e, valóban visszavezeti a hátrányos helyzetű személyeknek legalább egy részét a mindennapi munkában, vagy inkább kialakul egy új munkavállalói réteg, akik évről évre igénybe veszik a közfoglalkoztatás adta lehetőségeket és addig dolgoznak így, ameddig módjukban áll.

Az alábbiakban tekintsük át, a közfoglalkoztatás keretében milyen feladatokat láttak el a helyiek az elmúlt években:

A helyi tapasztalatok és a statisztikai adatok alapján is jól látszik, hogy a 2018. évi közfoglalkoztatási csúcs után az így alkalmazottak száma szerencsére fokozatosan csökken, egyre többen találnak közülük munkát a vállalkozói, vagy a közszférában. Mindezzel párhuzamosan ugyanis nem növekszik a nyilvántartott álláskereső száma, ez is a programok sikerességét, továbbá a település vezetésének agilitását tükrözi

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	76	69
2019	64	57
2020	61	49
2021	43	41
2022	39	35
2023	24	27

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Felsőszentmártonban igen szűk körűek a munkavállalási lehetőségek, gyakorlatilag a közfoglalkoztatás révén az önkormányzat a legnagyobb munkáltató. A rendszerváltást követően felszámolt termelő-szövetkezetek korábban sok embernek biztosítottak munkahelyet, így megszűnésükkkel szinte mindannyian munkanélkülivé váltak. Vállalkozásokból sohasem volt túl sok a településen, de az egyre nehezebb körülmények tovább csökkentik az amúgy is alacsony foglalkoztatói létszámot. Sajnos a rossz gazdasági adottságok nem vetítenek előre olyan kiemelhető területeket, amelyek mentén haladva jelentősebb vállalkozások indulhatnának.

Felsőszenkmárton Sellyétől 15 km-re helyezkedik el, illetve 65 km-re fekszik a baranyai vármegyeszékhelytől, ahova a gépkocsival történő beutazás – kb. 50 perc Sellyére alig 15 perc alatt el lehet jutni autóval, de ott is egyre csökkenő tendenciát mutat a munkahelyek száma. Az autóbusz közlekedésre jellemző, hogy naponta mindössze 3 közvetlen járatral juthatunk el Pécsre, más esetekben valahol át kell szállnunk egy csatlakozásra. Vasút csak Sellyéről indul, napi 9 alkalommal, amivel szintén kb. egy órással az út Pécsre, de ahhoz Sellyére meg kell oldani a bejutást. Összességében tehát megállapítható, hogy a személyautó kiváltása, ha Sellyénél messzebbre kell munkába járni, nehézkes és időben is hosszú.

A legközelebbi centrumba, a vármegyeszékhelyre, valamint a fővárosba való eljutás lehetősége igen korlátozott. Vonatjárat igénybevétele esetén a helyi lakosnak először Szigetvárra kell beutaznia autóbusszal.

Az egyetlen megoldást a centrumba való eljutáshoz az autóbuszjáratok igénybevétele jelenti.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

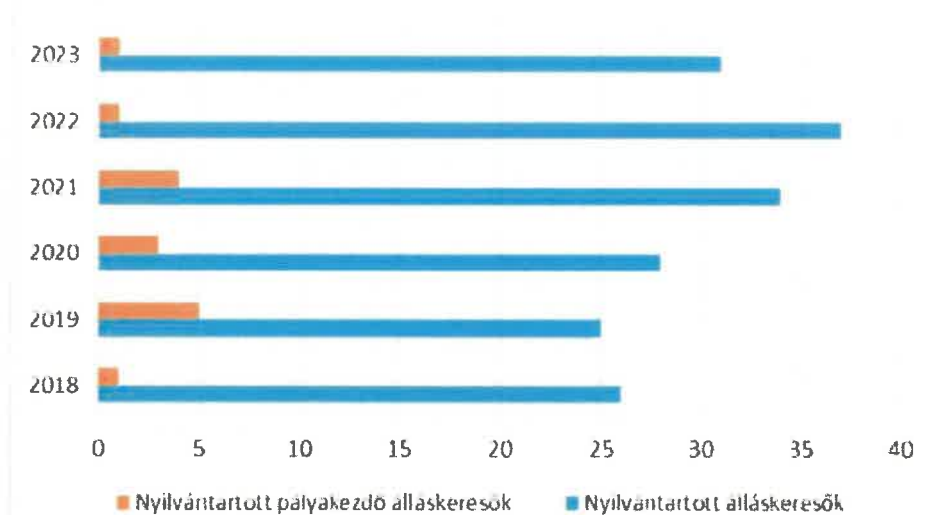
A településen élő fiatalok tanulmányaik befejeztével sajnos arra kényszerülnek, hogy beutazzanak a 70 km-re lévő városba (Pécsre), hogy ott vállaljanak munkát, hiszen nem marad más lehetőségük. A településen maradt fiatalok többsége foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül, illetve részt vesz a közfoglalkoztatásban.

A településen nincs fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program vagy képzés, viszont a Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási osztálya a lehetőségeihez mérten, szervez képzéseket, tanfolyamokat. Ezen tanfolyamok indulási részleteiről az önkormányzat tájékoztatja a helyi célcsoportokat. A képzés lehetősége folyamatosan biztosított a munkanélküliek részére, bár jelenleg helyi képzések nincsenek, a képzéseket jellemzően Pécsen szervezik. A képzésre való eljutás biztosítására 90%-os utazási igazolványt tud biztosítani a Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	26	1
2019	25	5
2020	28	3
2021	34	4
2022	37	1
2023	31	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső

A nyilvántartott álláskereső száma 2022-ig nőtt, majd 2023. évben csökkent. A településen nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma 2022. évben jelentősen csökkent, majd 2023. évben közel azonos mértékű a 2022. évi adatokkal.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A felnőttképzéssel, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, foglalkoztatási programokkal kapcsolatosan az önkormányzat interneten tájékozik. A lehetőségekről – helyben szokásos módon – tájékoztatja a lakosságot.

Az elmúlt két évben volt rá példa, hogy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők közül néhányan képzésen, illetve programokon vettek részt, annak reményében, hogy a képzés befejeztével munkához jutnak. A képzést mindenki sikeresen elvégezte, azonban a képzésnek megfelelő munkához sajnos nem jutott településünkön, ahhoz, hogy munkát tudjon vállalni be kell utaznia Szigetvárra ill. Pécsre.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Felsőszentmárton Község Önkormányzata az éves közfoglalkoztatás keretében jelenleg 18 főt foglalkoztat. A közfoglalkoztatottak közt 3-4 roma nemzetiségű utalálható; azonban mindenki nehéz körülmények közt él, megélhetése nehezen biztosított.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunknak nincs tudomása arról, hogy a településen a foglalkoztatás területén bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent legfőképp az idősebb korosztály számára, azonban nem szabad megfeledkezni a fiatalokról sem. Ahhoz ugyanis, hogy mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály sikeresen érvényesüljön a társadalmi életben és megfeleljen a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a megfelelő digitális ismereteket. Az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan új lehetőségeket tár fel, ezért az azzal kapcsolatos ismeretek

fejlesztése, illetve digitális eszközöz való hozzáférések lehetőségének biztosítása is kiemelt feladattá vált.

Az önkormányzat a település könyvtárában biztosítja a mindenki számára elérhető számítógépen keresztül az internet használatát.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) határozza meg a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások fajtáit és jogosultsági kritériumait, melyet a képviselő-testület a szociális juttatásokról szóló önkormányzati rendeletébe beépített.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	26	4,79%	5	19,23%
2019	25	4,74%	2	8,00%
2020	28	5,52%	8	28,57%
2021	34	6,58%	9	26,47%
2022	37	7,92%	7	18,92%
2023	31	7,28%	12	38,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

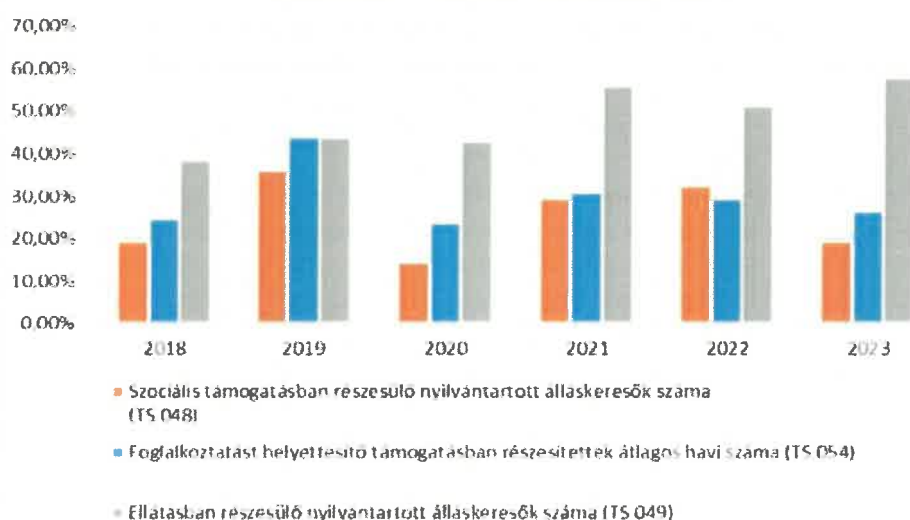

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	5	19,23%	6	24,77%	10	38,46%
2019	9	36,00%	11	43,84%	11	44,00%
2020	4	14,29%	7	23,79%	12	42,86%
2021	10	29,41%	11	30,88%	19	55,88%
2022	12	32,43%	11	29,27%	19	51,35%
2023	6	19,35%	8	26,32%	18	58,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	2
2020	3
2021	3
2022	3
2023	2

Forrás: TeIR, KSH

A Képviselő-testület a következő támogatásokat nyújtja:

- rendszeres létfenntartási támogatás
- települési létfenntartási támogatás

A polgármester a képviselő-testület által átruházott hatáskörében a következő támogatásokat nyújtja:

- települési gyógyszer-támogatás,
- települési lakhatási támogatás,
- települési gyermekékeztetési térítési díj támogatás,
- temetési támogatás
- gyermekvédelmi települési támogatás
- települési eseti támogatás,
- köztemetés (természetbeni ellátás)
- óvodáztatási, beiskolázási támogatás
- tanulmányi támogatás
- karácsonyi támogatás
- települési szennyvízszippantási lakásfenntartási támogatás
- és szülési támogatás

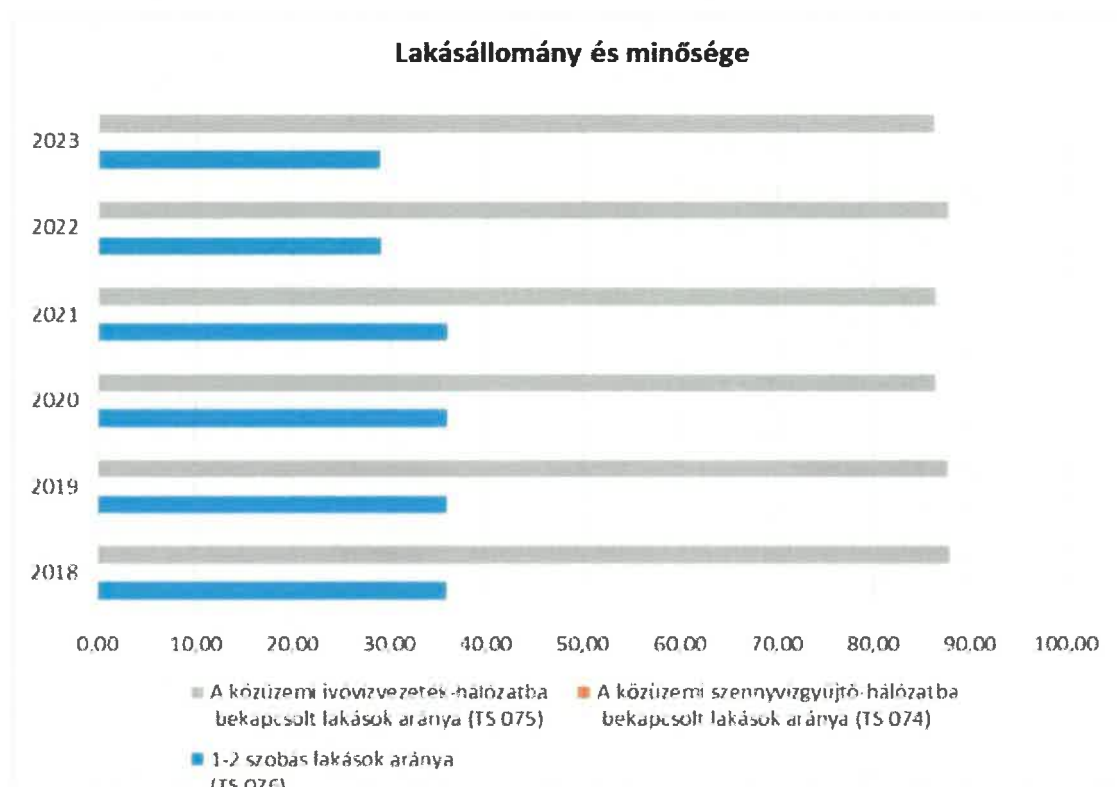
A településen a pénzbeli ellátások közül a lakásfenntartási támogatás, a gyógyszer-támogatás, és a gyermeknevelési támogatás, köztemetés részben, vagy egészben természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, tankönyv, tüzelő, közüzemi díjak illetve gyermekintézmények térítési díjának fizetése.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	508	1	1,97	36,02	0,00	87,99
2019	508	0	0,00	36,02	0,00	87,80
2020	508	0	0,00	36,02	0,00	86,42
2021	508	0	0,00	36,02	0,00	86,42
2022	501	0	0,00	29,14	0,00	87,82
2023	500	0	0,00	29,00	0,00	86,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen két szolgálati lakás van, bérlakás nincs.

b) szociális lakhatás

nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokkal nem rendelkezik.

d) lakhatást segítő támogatások

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális juttatások rendszeréről szóló a 10/2021.(VIII.24.) önkormányzati rendeletének célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő szociális rászorultságtól függő pénzbeli, természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat. A rendelet szerint támogatást nyújt az önkormányzat a szociálisan rászoruló háztartások részére az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	337
2021	n.a.	178
2022	n.a.	129
2023	n.a.	90

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

A településen nagyon kis mértékben tapasztalható az eladósodottság.

- f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nem található szegregátum.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

nem releváns

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

nem releváns

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogygyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	24	11,75
2019	1	0	0	1	21	10,03
2020	1	0	0	1	17	8,66
2021	1	0	0	1	20	9,92
2022	1	0	0	1	16	14,00
2023	1	0	0	1	14	15,58

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A felnőttek és gyerekek részére a háziorvosi ellátást, az iskola-egészségügyi ellátást - Felsőszentmárton-Drávakeresztúr háziorvosi körzetben - tartós helyettesítés keretében háziorvos végzi. A fogorvosi alapellátásról Ormánság Egészségközponttal kötött szerződés útján gondoskodik az önkormányzat.

A lakosok a különböző szakellátásokat Sellyén, illetve Szigetváron tudják igénybe venni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői ellátás biztosítja, hogy a prevenció és szűrőprogramokhoz mindenki egyenlő eséllyel hozzáférjen. Erre mindenki jogosult, aki az adott területen életvitelszerűen tartózkodik, és az ellátást kéri. A lakóhely szerint illetékes területi védőnő feladatkörébe tartozik - figyelemmel a területi védőnői ellátásról szóló külön jogszabályra - az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok és az iskolai szűrővizsgálatok elvégzése. A védőnői ellátás helyben igénybe vehető heti 1 alkalommal. A népegészségügyi szűrések helyben nem megoldottak, Sellyén, Szigetváron, illetve Pécsen tudják igénybe venni e szolgáltatásokat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A felsőszentmártoni óvodában és iskolában szervezett keretek között elérhetik ezen ellátásokat a gyermekek. Egyéb esetekben pedig Sellyén illetve Pécsen érhetőek el a szolgáltatások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a felsőszentmártoni oktatási, nevelési intézményekben biztosított. Darányból Felsőszentmártonba történő ételkiszállítás az étkeztetést biztosító vállalkozó útján történik. A szolgáltató az étlap tervezésénél ügyel az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel próbálja biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Felsőszentmártonban megoldott a sportprogramokhoz való hozzáférés. A településen nemzetközi mérkőzések megrendezésére alkalmas sportcsarnok áll rendelkezésre. A sportcsarnok kihasználtsága jelenleg nem kielégítő. Szabadban történő labdarugáshoz a sportpálya igénybevehető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést az önkormányzat társulási formában valósítja meg. Helyben elérhető az étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés. A településen személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás nincs.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen drogprevenciós szolgáltatások nem érhetőek el.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A településen népkonyha nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei: az önkormányzat, a horvát önkormányzat, a „Martince” Kulturális Egyesület rendezvényei. A közösségi élet színterei sokrétűek, mint pl. a könyvtár, közösségi színtér, a templom. A helyi kultúra és művelődés, valamint a hagyományok ápolásának, a rendezvények megszervezésének fő színtere az Országos Horvát Önkormányzat által fenntartott Josip Gušaš Džuretin Horvát Kulturális és Sport Központ. A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását biztosítani tudjuk, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Alapvető cél ezen a területen is az esélyegyenlőség biztosítása, a jó közérzet elérése és fenntartása, az állampolgárok elégedettsége.

Az információáramlást segíti a település honlapja.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	49	3

Forrás: TelR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön etnikai konfliktusok nem jellemzőek, legalábbis a közösségi együttélés során etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk, így azok kezeléséről sem áll módunkban adatokat szolgáltatni.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen tapasztalhatóak a közösségi szolidaritások megnyilvánulásai. A „jobb” körülmények között élő családok étellel, zöldséggel segítik a nehezebb körülmények közt élő, gyermeket nevelő családokat. Napjainkban egyre inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetés-mentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében-, másrészt hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Felsőszentmárton horvát nemzetiségi település. Nagy számban élnek horvátok a településen. A települési és a horvát nemzetiségi önkormányzat számos nemzetiségi rendezvényt szervez, melyek alkalmával a résztvevők erősítik identitásukat, ápolják anyanyelvüket kultúrájukat és hagyományaikat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településre nem jellemző az önszerveződés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alapvető pénzgazdálkodási ismeretek hiánya	tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése
a településen élő lakosok egészségügyi állapotának javítása	egészségügyi szűrések népszerűsítése, valamint egészségtudatos életmód igényének kialakítása, népszerűsítése a felnőttek körében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényben kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum főbb célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az elmúlt évek során a gyermekek létszáma csökken, ami megegyezik a térségre is, hiszen az egyre nehezedő megélhetés a gyermekvállalás gátjává vált, a gyermeknevelés nagy anyagi megterhelést jelent a családok számára. Ehhez pedig hozzájárul még az is, hogy a legtöbb ormánsági községben a fiatalok nem maradnak a településen, nem itt alapítanak családot, hanem olyan nagyobb városokba költöznek, ahol a megélhetésük nagyobb mértékben biztosított.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	417	438	855	48,77%	51,23%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	18			2,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	41	80	4,56%	4,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	12	19	0,82%	1,40%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

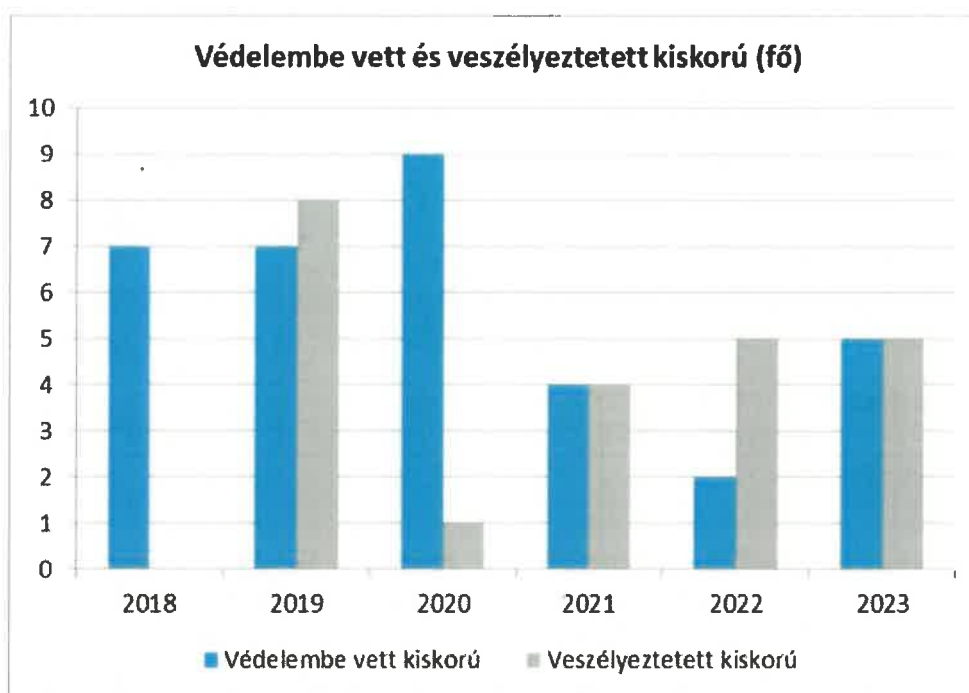
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetett kiskorúak számának vizsgálatakor megállapíthatjuk, hogy számuk 2020. évtől emelkedett, 2022-2023. években stagnál. Gyakorlati tapasztalat, hogy a veszélyeztetett gyermekek aránya tartós értéket mutat, nem csak térségi probléma. Szülők iskolai végzettségük, mikro-társadalomban elfoglalt helyük (izolációs hatások), illetve a makro-társadalom összefüggéseinek ismerethiánya miatt nagy fokú segítségre szorulnak, és hosszú gondozási folyamat kell ahhoz, hogy az alapvető szükségleteikhez hozzájussanak, azt kielégíthessék. Ezzel is magyarázható, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének tényezői tartósan fennállnak és sok esetben sokrétűek, a problémák összetettek (pl. szülői elhanyagolás, beilleszkedési zavar, anyagi-megélhetési-lakhatási problémák). Ha a veszélyeztetettség kialakult, megszüntetése érdekében segíteni kell a családot a jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldásában. Sok esetben a szülők nem fogadják meg a segítő szakemberek tanácsait, javaslatait. Ilyen esetekben a veszélyeztetettség nem szüntethető meg és kezdeményezni kell az egészségügyi, szociális és hatósági beavatkozást.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	7	n.a.
2019	7	8
2020	9	1
2021	4	4
2022	2	5
2023	5	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermek száma 2018-tól 2020-ig emelkedett, majd az elkövetkező két évben csökkent. 2023. évben 2 főről 5 főre emelkedett. A veszélyeztetett gyermekek száma 2019. évbe jelentős csökkenést mutatott, majd évről évre emelkedett.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot az önkormányzat jegyzője állapítja meg a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára. A táblázatból egyértelműen megállapítható, hogy a lakosságszám csökkenésével párhuzamosan csökken az ellátásra való jogosultak létszáma.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	34
2019	32
2020	30
2021	35
2022	37
2023	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A kedvezmények különböző normatív kedvezmények alapján kerülnek megállapításra, azt nem kell külön kérelmezni, elég igazolni a jogosultság feltételeit.

Ezek a következők a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 151. § (5) bekezdése alapján

- bölcsődés, óvodás, az 1-8 évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át
- fogyatékos gyermekek nappali ellátását nyújtó Szt. hatálya alá nem tartozó intézményekben elhelyezett bölcsődés, óvodás és 1-8. évfolyamon tanuló gyermekek intézményi térítési díj 100%-át
- az előző pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át
- 3 vagy többgyerekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át
- tartós beteg, vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át.

Az iskolakezdés megkönnyítése érdekében – pénzügyi lehetőségeihez mérten - önkormányzatunk beiskolázási támogatást biztosít a rászorult családok részére. A támogatásokat minden év augusztusában egyedi kérelmek alapján állapítja meg, továbbá tanulmányi támogatást biztosít Aa középiskolás tanulók részére.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	-
2019	1	0	1
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	0	0	-
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A kedvezményes étkeztetés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kötődik, ezen kívül a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek számához. A lakosságszám csökkenésével a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma is csökken évről-évre. A gyermekek szünidei étkeztetésének biztosítását önkormányzatunk a szociális szünidei gyermekétkeztetésre beadott pályázattal oldja meg. A szünidőre biztosítja az önkormányzat a napi egyszeri meleg ételt a rászoruló gyermekek részére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért gyermekek nincsenek a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns

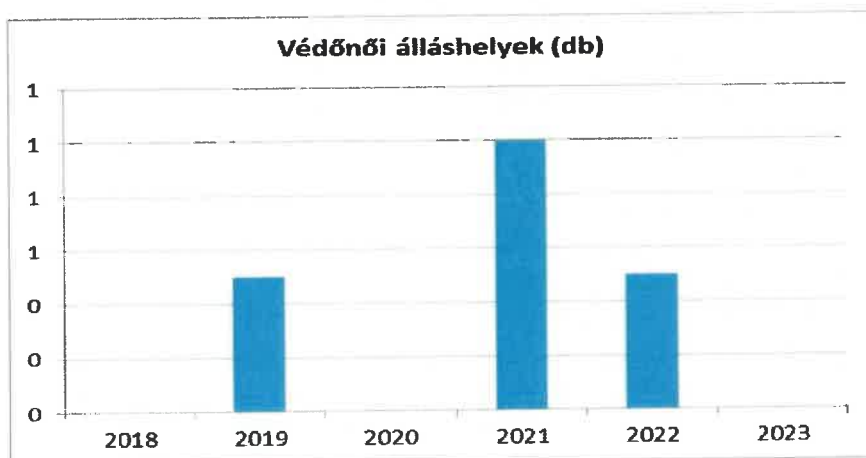
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálatot egy védőnő látja el. A településen alacsony a gyermeklétszám, ezért helyettes védőnőt alkalmaz az önkormányzat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekeket a felsőszentmártoni háziorvos látja el. Kifejezetten gyermekorvosi , illetve gyermek szakorvosi vizsgálat Szigetváron érhető el

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermek-szűrővizsgálatok 1, 3, 6 hónapos korban, majd 1 éves kortól évente történnek a 6 éves korig. A védőnő feladata a szülők kiértékelése, szűrés elvégzése, igazolás kiadása, szükség esetén

további vizsgálat kérése. A 0-6 éves gyerekeket a védőnő folyamatos ellátásban részesíti, ha problémát tapasztal a megfelelő szakorvoshoz irányítja (gyermekpszichológus, gyermekpszichiáter, nevelési tanácsadó stb.). 3 éves kor után a gyermekek óvodai ellátása a Felsőszentmártoni Horvát Nemzetiségi Óvodában megoldott, ahol szakképzett óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel, korai fejlesztésüket megszervezett, előzetes vizsgálatok után biztosítják (szükség esetén logopédus, gyógypedagógus fejlesztési folyamatosan a gyerekeket Sellyén).

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az önkormányzat a gyermekjóléti alapellátást a Sellye Város Önkormányzata által fenntartott Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ útján biztosítja. A gyermekjóléti alapellátás hozzájárul a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg. A Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ legfontosabb feladata elsősorban a gyermekek védelme, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése, jogainak biztosítása, de nem lehet figyelmen kívül hagyni az olyan társadalmi problémákat (munkanélküliség, drogfogyasztás, alkoholizmus, dohányzás), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre. A Központ a legtöbb esetben az oktatási intézményektől értesül a veszélyeztetett gyermekekről. Elsősorban a pedagógusok, a gyermek és ifjúságvédelmi felelősök jelzései alapján veszik fel a kapcsolatot a családokkal, de érkeznek jelzések a jelzőrendszer többi tagjától is (rendőrség, gyámhatóság, háziorvos, védőnő, stb.). Alapellátásban történő családgondozás esetén a családgondozó szükség szerint, havonta egy-négy alkalommal keresi fel a családot. A gyermekvédelmi probléma megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén megfelelő szakember (pszichológus, családterapeuta) segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérelmek kitöltésében, benyújtásában is segítséget nyújt.

A Központ sellyei székhelyén 2 családgondozó látja el a feladatokat. Az ügyfélfogadás napi rendszerességgel biztosított, valamint a – rendszeres családlátogatásokon túl – kérésre és jelzésre azonnal intézkednek a munkatársak. A családok életében felmerülő jellemző problémák a településen: a szülők helytelen életviteléből, a munkanélküliségből adódó anyagi nehézségekből, a létbizonytalanságból, a szociális körülmények romlásából, a szenvedélybetegségek kialakulásából (elsősorban alkoholprobléma), családi konfliktusokból adódnak, melyek mind veszélyeztetik a gyermekek egészséges lelki, sőt némely esetben testi fejlődését is.

A településen Biztos Kezdet Gyermekház és Tanoda nem működik.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen bölcsőde és családi napközi nem működik. Legközelebb Szigetvár városában érhető el az ilyen típusú intézmény.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem megfelelő működésének legfontosabb alapfeltétele a jelzőrendszer hatékony és gyors működése. A jelzőrendszer tagjai: a védőnő, a háziorvos, az óvoda és az iskola gyermekvédelmi felelősei, a rendőrség, a jegyző, és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója; tehát mindazok, akik a gyermekekkel és a családokkal kapcsolatba kerülnek vagy kerülhetnek, és észlelhetik az esetleges problémákat. Elmondható, hogy ez a jelzőrendszer településünkön jól és olajozottan működik, szereplői már hosszú ideje végzik a tevékenységüket, ha problémát észlelnek, azonnal jelzik a családgondozónak, aki – szükség esetén a jegyző bevonásával – megteszi a szükséges intézkedést vagy az alapellátás, vagy amennyiben ez már nem bizonyul elegendőnek, a szakellátás igénybevitelével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles:

- A védőnők gyakori családlátogatása,
- Nevelési tanácsadóba utalás
- Családsegítő szolgálathoz történő utalás
- Szülők bejelentése az illetékes gyám és gyermekvédelmi hatóságnak

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy az alapvető szociális gondokkal átszótt egyének és családok krízishelyzetét egységben kezelje, a tartósan segítségre szorulókat átfogó gondozása, szociális és mentális ellátás biztosítása, valamint prevenció. A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló kliensek (egyének, családok, csoportok, közösségek) számára az ilyen helyzethez vezető okok feltárása és a krízishelyzet megszüntetése a szociális munka eszközeinek, módszereinek felhasználásával, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvodai foglalkozások alkalmával, illetve az iskolai testnevelés órák során érhetik el a gyermekek elsődlegesen a sport, illetve egészségfejlesztési programokat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);

A településen élő gyermekek nagy aránya rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal rendelkezik, és ez által ingyenes gyermekétkeztetésben részesül. Az általános iskola a szünidőben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára szünidei étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosít

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen szervezett programokat minden gyermek közösen látogatja.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs értékelhető információ.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs értékelhető információ.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékeliséget megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	21	10	47,62
2019	20	5	25,00
2020	25	6	24,00
2021	24	8	33,33
2022	23	4	17,39
2023	23	6	26,09

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	27	54,00
2019	n.a.	9	19,15
2020	n.a.	10	28,57
2021	n.a.	5	33,33
2022	n.a.	5	35,71
2023	n.a.	6	40,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	14	19
2019	13	17
2020	34	0
2021	28	0
2022	18	4
2023	15	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A felsőszenzmártoni óvodában hetente egy alkalommal fejlesztőpedagógus látogatja, illetve fejleszt a gyermekeket.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		1
Hány településről járnak be a gyermekek		2
Óvodai férőhelyek száma		50
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		1
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7.00-17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		14 nap
Személyi feltételek		Fő Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		1 1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		1
Gyógypedagógusok létszáma		1
Dajka/gondozónő		1
Kisegítő személyzet		0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

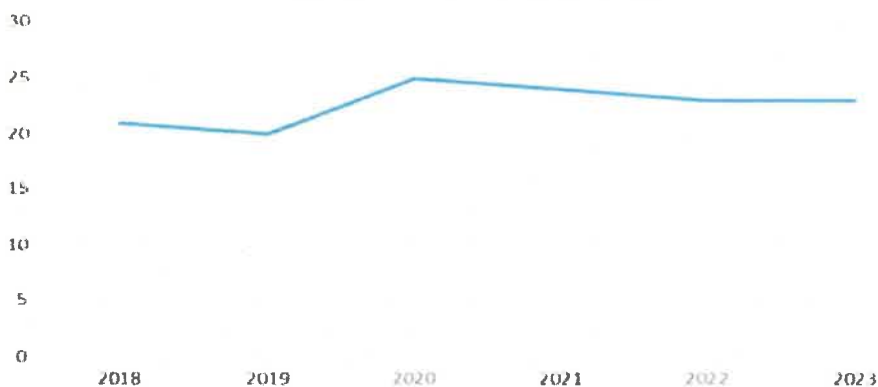
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	50	1	21	0	0	21
2019	n.a.	1	50	1	20	0	0	20
2020	n.a.	1	50	1	25	0	0	25
2021	n.a.	1	50	1	24	0	0	24
2022	n.a.	1	50	1	23	0	0	23
2023	n.a.	1	50	1	23	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	1	6,25	26,00
2019	0	8	1	5,88	27,66
2020	0	5	1	7,00	25,71
2021	0	2	1	7,50	33,33
2022	0	1	1	14,00	50,00
2023	0	1	1	15,00	46,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	6
2019	6
2020	5
2021	5
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs hátrányos megkülönböztetés. Mind a fogyatékos, mind a hátrányos helyzetű gyermekek Felsőszentmárton településen integrált oktatás-nevelésben vesznek részt. Az intézmény egész területét és létesítményeit együtt használják. Szabadidős foglalkozásokon, kulturális programokon együtt vesznek részt.

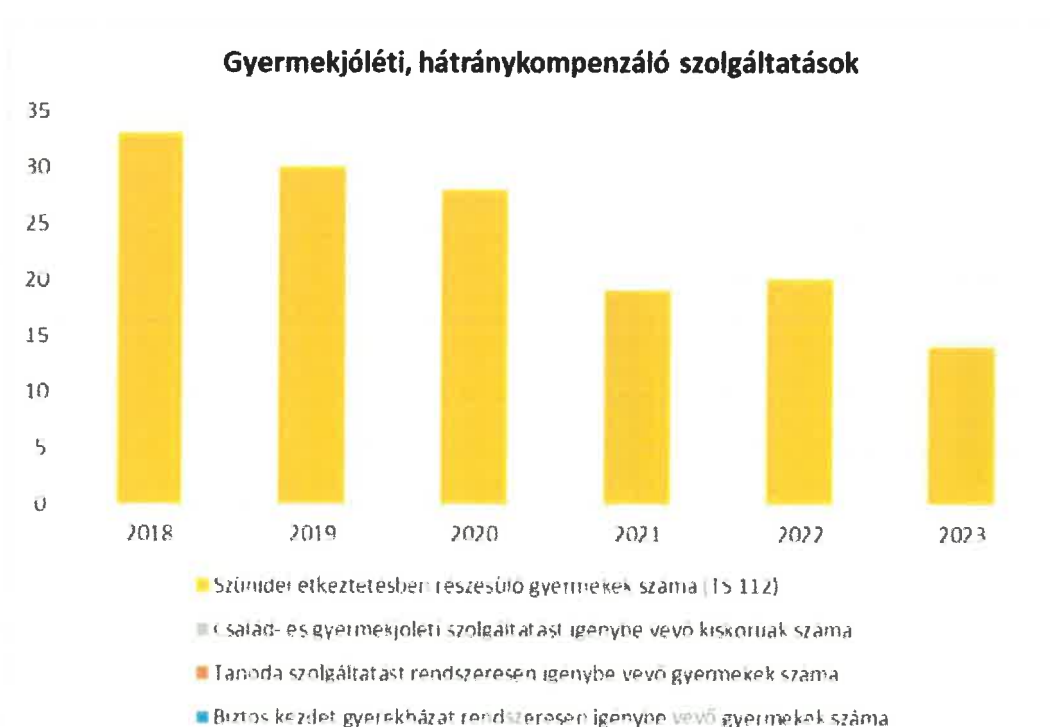
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések;

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	33
2019	n.a.	n.a.	n.a.	30
2020	n.a.	n.a.	n.a.	28
2021	n.a.	n.a.	n.a.	19
2022	n.a.	n.a.	n.a.	20
2023	n.a.	n.a.	n.a.	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermeket érintő egészségügyi problémák	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok)
hiányzik a környezettudatosság a felnővekvő generációk értékrendjéből	öko-napok, öko-táborok szervezése a gyermekek aktív részvételével

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A térségben a nőket foglalkoztató munkahelyek nagy részét jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor adja. Sajnos a foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésünkre (családi állapot, gyermekek száma, (szak)képzettség, demográfiai adatok), ahogy a gyermekes családok gazdasági aktivitásáról sem rendelkezik önkormányzatunk objektív adatokkal, ilyen jellegű felmérés nem készült

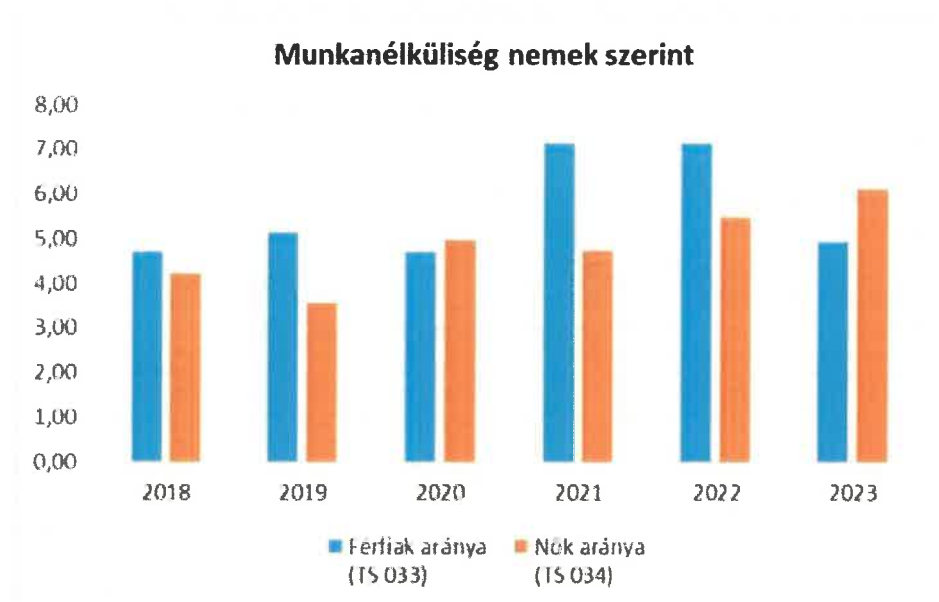
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatásra vonatkozóan az adatgyűjtés nehézséget okoz. A közfoglalkoztatottak számát tartják nyilván az önkormányzatnál. Arra vonatkozóan nem rendelkeznek adattal, hogy hányan élnek alkalmi munkából, illetve hogy ténylegesen hány nőnek van munkahelye.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	4,73	4,23	4,48%
2019	5,15	3,57	4,36%
2020	4,71	4,98	4,85%
2021	7,17	4,76	5,97%
2022	7,17	5,5	6,34%
2023	4,96	6,12	5,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

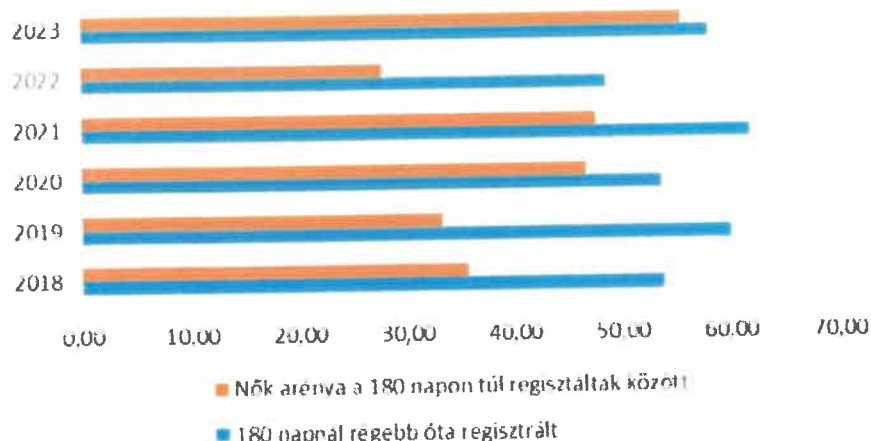

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	53,85	35,71
2019	60	33,33
2020	53,57	46,67
2021	61,76	47,62
2022	48,65	27,78
2023	58,06	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje álláskereső

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőik közül a férfiak voltak többen, ami jelentheti azt is, hogy nehezebben tudtak elhelyezkedni, mint a nők.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs elérhető foglalkozást segítő és képzési program.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nőknek az egyetlen reális lehetőséget az elhelyezkedésre az önkormányzat biztosítja közfoglalkoztatás keretében.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés. Az önkormányzat a helyi munkaerő képzettségének, munkaképességének figyelembevételével a lehető legjobb állást kínálja fel a munkavállalóknak a közfoglalkoztatás megszervezése során.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Felsőszentmárton település nem rendelkezik helyi bölcsődével, csak óvodával. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el. Az óvodában reggel 7.00-tól várják a gyermekeket és a szülők délután 16.00-ig biztonságban tudhatják őket.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0,5	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	0,5	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek

átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a családon belüli erőszaki problémája a településen élő családok életében jelen van-e. Ha elő is fordul, az rendszerint nem kerül nyilvánosságra, mivel a családtagok, a bántalmazás szenvedő alanyai szégyellik bevallani, vagy külső segítséget kérni, ezért nem is teregetik ki a külvilág felé a család működési zavarait. Inkább elszenvedik, túrik partnerük, szüleik folyamatos megalázását, zaklatását, mely sokszor akár a tettlegességig is fajul. ádok életében jelen van-e. Ha elő is fordul, az rendszerint nem kerül nyilvánosságra, mivel a családtagok, a bántalmazás szenvedő alanyai szégyellik bevallani, vagy külső segítséget kérni, ezért nem is teregetik ki a külvilág felé a család működési zavarait. Inkább elszenvedik, túrik partnerük, szüleik folyamatos megalázását, zaklatását, mely sokszor akár a tettlegességig is fajul. ását, zaklatását, mely sokszor akár a tettlegességig is fajul.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nem található anyaoththon, családok átmeneti otthona. Amennyiben a felsőszentmártoni lakosok ilyen jellegű krízisbe találnák magukat a legközelebb a megyeszékhelyen, Pécsen vehetnék igénybe eme szolgáltatásokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben folyamatosan részt vállalnak a nők. A képviselő-testületi tagok között mindig voltak nők; az intézményvezetők között is találunk nőket: intézményvezető, óvoda vezető, kirendeltségvezető.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkahelyek hiánya	Közmunkaprogram további fenntartása
Kisgyermekes anyukák kiszorulnak a munkaerőpiacról.	Családi napközi létrehozása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti programok bővítése

konfliktushoz is vezethet	

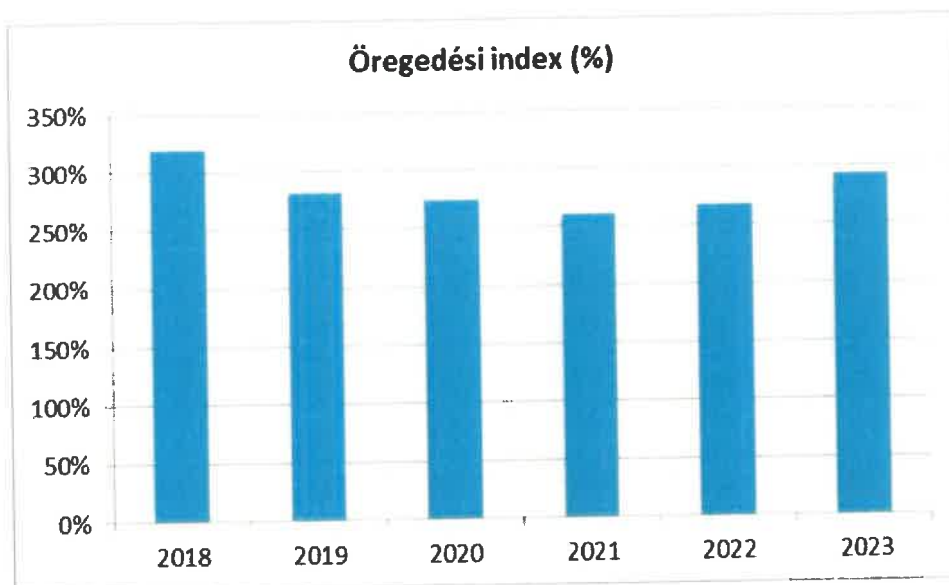
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Az idősök jövedelmi helyzetéről pontos adatokkal nem rendelkezünk.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	214	67	319,40%
2019	209	74	282,43%
2020	214	78	274,36%
2021	209	80	261,25%
2022	209	78	267,95%
2023	208	71	292,96%

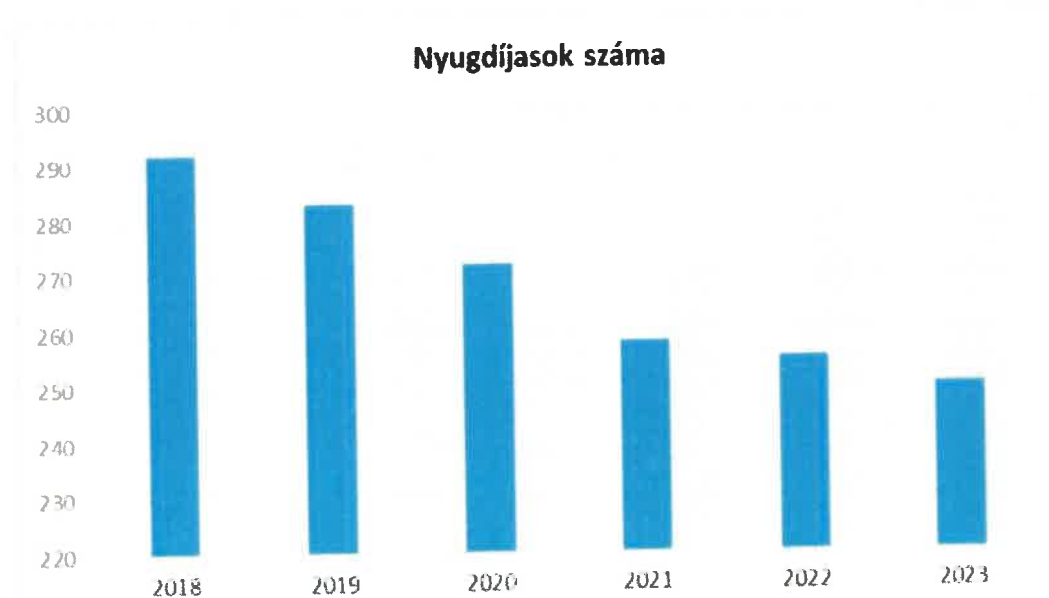
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

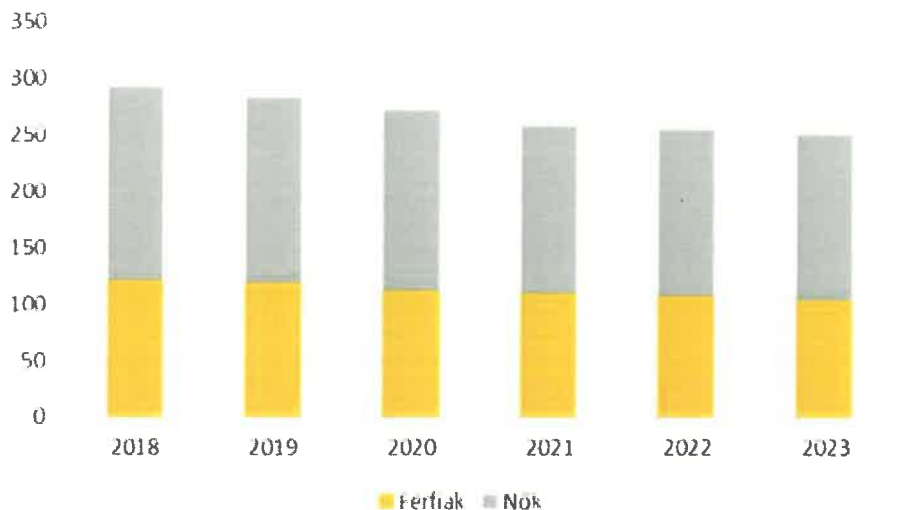
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	121	171	292
2019	119	164	283
2020	112	160	272
2021	109	149	258
2022	107	148	255
2023	104	146	250

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

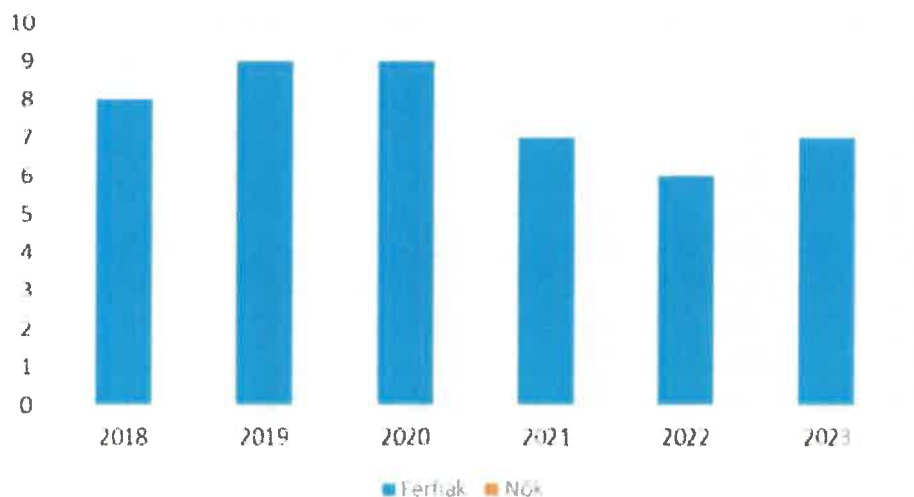
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	8	0	74	115	0	12	2
2019	9	0	74	113	0	11	1
2020	9	0	73	113	0	10	1
2021	7	0	71	107	0	11	1
2022	6	0	73	106	0	9	1
2023	7	0	72	109	0	9	1

Forrás:

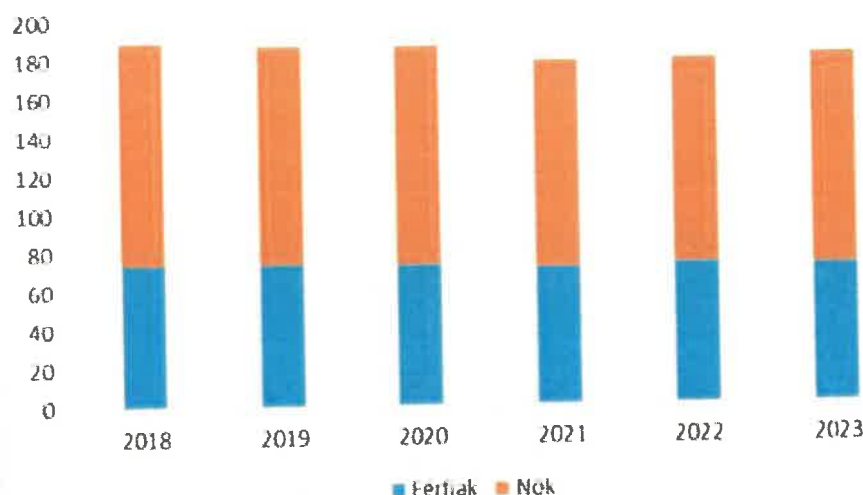
TeIR, KSH

Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

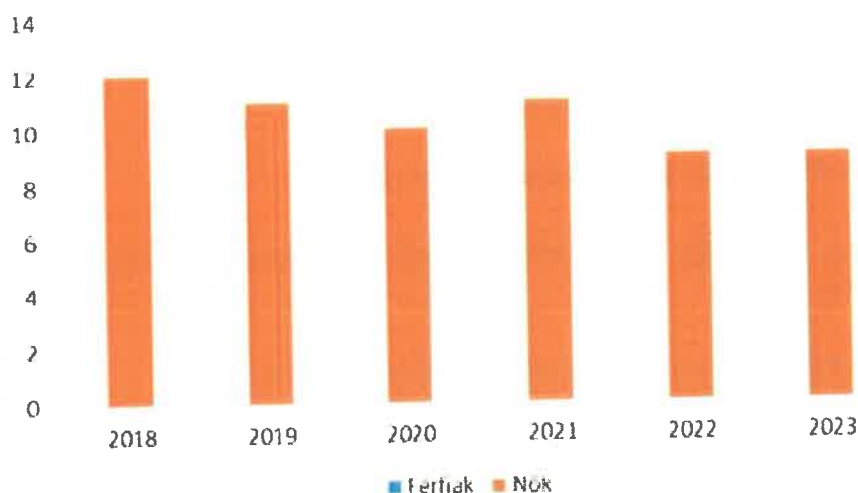

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma magasabb. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, azzal, hogy a nők átlagéletkora magasabb a férfiakénál, továbbá a nyugdíjrendszer is hozzájárul ehhez a különbséghez, mivel a nők korábban elmehetnek nyugdíjba, mint a férfiak általában.

Özvegyégi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. A településen jelenleg erre nincs lehetőség.

Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	26	25	28	34	37	31
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	5	3	2	1
	%	7,69%	8,00%	17,86%	8,82%	5,41%	3,23%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	3	5	3	2	1
	%	15,38%	12,00%	17,86%	8,82%	5,41%	3,23%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	1	0	1	1	2
	%	11,54%	4,00%	0,00%	2,94%	2,70%	6,45%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	3	2	5	6	8
	%	7,69%	12,00%	7,14%	14,71%	16,22%	25,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	1	3	6	8	9
	%	7,69%	4,00%	10,71%	17,65%	21,62%	29,03%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősor, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nyugdíjasok foglalkoztatását támogató programok a településen nincsenek, munkalehetőség a közintézményekben nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nem tudunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősor egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A településen az egészségügyi szolgáltatások közül a háziorvosi szolgálat érhető el, más egészségügyi szolgáltatásért már Sellyére, Szigetvárra vagy Pécsre kell utazni. A szociális ellátásokat helyben is elérhetik az idősor, mivel a Szociális Háló Egyesület az Önkormányzattal kötött ellátási megállapodás alapján biztosítja a rászorultak részére az étkeztetést, a házi segítségnyújtást.

lehetik az idősor, mivel a Szociális Háló Egyesület az Önkormányzattal kötött ellátási megállapodás alapján biztosítja a rászorultak részére az étkeztetést, a házi segítségnyújtást.

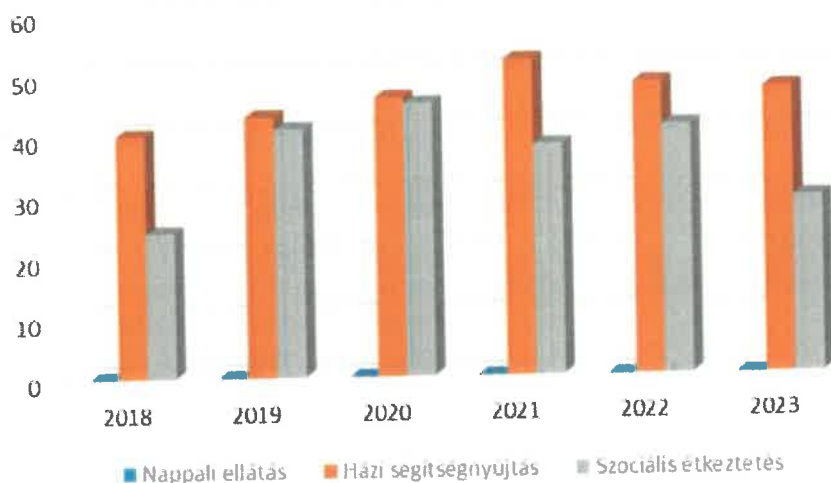
A falugondnok busszal szállítja a beteget a szakrendelésekre. A betegek kérésére a falugondnok szerzi be számukra gyógyszereiket.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	214	0	40	24
2019	209	0	43	41
2020	214	0	46	45
2021	209	0	52	38
2022	209	0	48	41
2023	208	0	47	29

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Ellátások

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést leginkább a JGDZ Kulturális- és Sport Központ valamint a községi könyvtár biztosítja mind az idősek, mind a falu fiatalabb generációi részére. A Kulturális központ számos programhoz biztosít helyszínt, ezzel is elősegítve az idősek kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférését.

c) idősek informatikai jártassága;

Nincs róla információnk.

d) a generációk közötti programok.

A programokat minden generáció együtt látogatja.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen jelenleg több civil szervezet van jelen, amelyik aktív tevékenységet folytat. Bár nem időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programokat szerveznek az egyesületek, jelentős szervező, motiváló hatással bír Felsőszentmárton településen. A szervezetek neve: „Martince” Kulturális Egyesület, Felsőszentmárton Gyermekeiért Alapítvány, „Korjeni” Asszonykórus. Fő tevékenységeik változatosak: kulturális programok, hagyományőrző programok szervezése (melyeken az idősebb lakosság is szívesen részt vesz), faluszépítés, értékek megőrzése stb. A szervezetek szervezeti felépítése korcsoport szempontjából színes képet mutat: a tagok között van diák, dolgozó fiatal, valamint nyugdíjas korú egyaránt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
növekszik az egyedül élők aránya, elmagányosodás kockázata	közösségi, kulturális és hagyományőrző programok szervezése
egészségügyi problémák kialakulásának növekedése	az idősek részére szűrővizsgálatok biztosítása, prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	37	43	80

2019	33	39	72
2020	28	36	64
2021	29	30	59
2022	27	32	59
2023	24	27	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a népszámlálás adataiból tudunk kiindulni.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, és foglalkoztatási helyzetéről.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A megváltozott munkaképességűeknek jövedelemkiegészítés céljából lehetőségük van munkavállalásra a Sellyei Tenkes – Térségi Foglalkoztató Kft. üzemében.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében fel kell mérni azt, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. A településen ezen problémák eddig még nem kerültek a felszínre, illetve ilyen problémákról nincs tudomása az önkormányzatnak.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jelenleg is hatályos jogszabályok a fogyatékkal élők számára plusz támogatásokat biztosítanak esélyegyenlőségük javítása érdekében.

Ezen ellátási formák a következők:

- fogyatékosági támogatás: a súlyos fogyatékkal élő személyek részére az esélyegyenlőséget segítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá állapotából eredő társadalmi hátrányok mérséklésére.
- rokkantsági járadék: az a személy jogosult, aki 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os, vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és részére nyugellátást, baleseti nyugellátást nem állapítottak meg.
- közlekedési kedvezmény: a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépjárműszerzési és átalakítási támogatásban részesíthetők.
- parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki:
- közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
- látási, értelmi, mozgásfogyatékosnak, autistának minősül,
- a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki gyengén látónak minősül
- fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap- és szakellátási formák:
- szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat.
- szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, gondozóháza, rehabilitációs intézmények, lakóotthon.

A fogyatékkal élő személyek számára az önkormányzat külön pénzübeli és természetbeni ellátást nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen kedd, szerda és csütörtöki napokon rendel a háziorvos. A Szakrendelésre, rehabilitációs ellátás igénybevételére be kell utazni Sellyére, Szigetvárra vagy Pécsre. A betegek szállítását a falugondnoki szolgálat biztosítja.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítettsége csak részben megoldott. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az önkormányzat szerény anyagi lehetőségei miatt ezen beruházások csak pályázati támogatással lehetségesek.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen a szolgáltató épületek egy része akadálymentesített. Többek között a háziorvosi rendelő, önkormányzat hivatala.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő vállalkozások akadálymentesítéséről az önkormányzatnak nincs információja.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékos személyek számára nem áll rendelkezésre helyi szolgáltatás.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkriminációra vonatkozóan nincs adat.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsenek a településen ilyen programok.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs a településen ilyen kezdeményezés.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszolgáltató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	a kommunikáció színtereinek növelése, internethez való hozzáférés támogatása, segítése, képzések, önszolgáltató csoportok szervezése
hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.
a fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs-e olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen jelenleg több civil szervezet van jelen, amelyik aktív tevékenységet folytat: „Martince” Kulturális Egyesület, Felsőszentmárton Gyermekéiért Alapítvány, Polgárőr Egyesület, „Korjeni” Asszonykórus, Podravka Band, Római Katolikus Plébánia Hivatal. Fő tevékenységeik köre: kultúr programok, hagyományörző programok szervezése (melyeken az idősebb lakosság is szívesen részt vesz), faluszépítés, hátrányos, ill. halmozottan hátrányos körülmények közt élő gyermekek, nehéz körülmények közt élő családok megsegítése, település értékeinek védelme stb. Az egyesületek, alapítvány szervezeti felépítése korcsoport szempontjából színes képet mutat: a tagok között van diák, dolgozó fiatal, valamint nyugdíjas korú egyaránt.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Felsőszentmártonban jelenleg egy nemzetiségi önkormányzat működik: Felsőszentmárton Horvát Önkormányzata, mely szoros kapcsolatot ápol Felsőszentmárton Község Önkormányzatával. Elnöke: Szigeccsán Józsefné.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat partneri kapcsolatban áll a Sellyei járás valamennyi önkormányzatával. Mivel több feladatot közösen old meg társulási formában háziorvosi ellátás, óvodai nevelés, gyermekjóléti szolgáltatás stb.).

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Horvát Önkormányzat Felsőszentmárton törvény adta jogánál fogva véleményezi Felsőszentmárton Község Önkormányzat közfoglalkoztatási tervét, mellyel nagyban elősegíti a helyi horvátok munkába állásának esélyét.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil szervezetek a kulturális és hagyományörző programok szervezésével kiemelt szerepet vállalnak a helyi horvát lakosság identitás-tudatának növelésében.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Erre vonatkozóan nincs információ.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzati, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának helyzetelemző része széleskörű együttműködésen, egyeztetésen alapul. Az előkészítő munkában, adatgyűjtésben részt vettek a közintézmények vezetői, a közoktatási, köznevelési, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, közművelődési, közigazgatási szakemberek.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Minden nyilvánossági területen megjelölésre kerül annak a módja, hogy a lakosság észrevételeit, véleményét milyen formában nyilváníthatja ki. A települési honlapon hozzászólások formájában lehet észrevételeket tenni, nem elektronikus formában pedig a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalba vihetők be a visszacsatolást tartalmazó jelzések.

A település működtet HEP fórumot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- alapvető pénzgazdálkodási ismeretek hiánya - a településen élő lakosok egészségügyi állapotának javítása	- tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése - egészségügyi szűrések népszerűsítése, valamint egészségtudatos életmód igényének kialakítása, népszerűsítése a felnőttek körében
Gyermekek	- gyermekeket érintő egészségügyi problémák - hiányzik a környezettudatosság a felnövekvő generációk értékrendjéből	- 3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok) - öko-napok, öko-táborok szervezése a gyermekek aktív részvételével
Idősek	- növekszik az egyedül élők aránya, elmagányosodás kockázata - egészségügyi problémák kialakulásának növekedése	- közösségi, kulturális és hagyományőrző programok szervezése - az idősek részére szűrővizsgálatok biztosítása, prevenciók szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Nők	- Munkahelyek hiánya - Kisgyermekes anyukák kiszorulnak a munkaerőpiacról. - A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktushoz is vezethet	- Közmunkaprogram további fenntartása - Családi napközi létrehozása. - Szabadidős programok szervezése, igény szerinti programok bővítése

Fogyatékkal élők	- az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van - hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség - a fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzügyi vagy természetbeni juttatásokhoz	- a kommunikáció színtereinek növelése, internethez való hozzáférés támogatása, segítése, képzések, önszervező csoportok szervezése - az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzügyi források felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás. - célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs-e olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	- szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra való szállítás - település vonzerejének növelése és falusi turizmus erősítése - nem csak az egyedül maradt idősek, hanem a teljes lakosság részére fontos bűnmegelőzési tájékoztatásokat, előadásokat, akár közösségi programokat tartani, ezzel elkerülve az áldozattá válást	- falugondnoki szolgáltatás működtetése - vendégház üzemeltetése - nem csak az egyedül maradt idősek, hanem a teljes lakosság részére fontos bűnmegelőzési tájékoztatásokat, előadásokat, akár közösségi programokat tartani, ezzel elkerülve az áldozattá válást

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az emberek folyamatos munkavállalás mellett, rendezett családi körülmények között diszkriminációmentes életet tudnak élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminőségét javítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jogainak érvényesülését, különös tekintettel az egészséges élethez való jogra.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi állapotára, biztonságára, felkaroljuk az egyedülálló, beteg embereket és segítjük mindennapi életüket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítását.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításáért felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1.	Település szintű probléma											
1.	Munkahelyek létrehozása, munkavállalás segítése	munkanélküliség	könnyebb munkavállalás segítése	nincs ilyen	MNTFS 2030	munkahelyekre való szállítási biztosítása	polgármesteri intézkedés	2025.01.01. folyamatos intézkedés	munkanélküliségi ráta csökkenése	humán és pénzügyi erőforrás	2025	nem releváns
2.	Falubusz beszerzése és üzemeltetése	szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra eljutás nehézsége	szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra szállítás megoldása	nincs ilyen	MNTFS 2030	szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra szállítási segítség falubusz segítségével	polgármesteri intézkedés	2022.12.31. Elvégezve Falubusz beszerzésre került	falubusz beszerzése és működtetése	humán és pénzügyi erőforrás Magyar Faluprogram pályázat	2025	nem releváns
3.	Szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra való szállítás	Szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra való szállítás	Betegségek korai felismerése és megelőzése	nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Falugondnoki szolgáltatás működtetése	polgármesteri intézkedés	2030.05.31. pénzügyi forrás önkormányzati normatívából biztosítva	Szakrendelésekre, szűrővizsgálatokra szállítás	humán és pénzügyi erőforrás	folyamatos	nem releváns
4.	Falusi turizmus erősítése	Település vonzerejének növelése és falusi turizmus erősítése	Település vonzerejének növelése	nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Vendégház üzemeltetése	polgármesteri intézkedés	2030.05.31. folyamatos	Falusi turizmus	humán és pénzügyi erőforrás	önkormányzat költségvetéséből	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
5.	Bűnmegelőzési tájékoztatók, programok szervezése	- nem csak az egyedül maradt idősök, hanem a teljes lakosság részére fontos bűnmegelőzési tájékoztatókat, előadásokat, akár közösségi programokat tartani, ezzel elkerülve az áldozattá válást	Áldozattá válás megelőzése	nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	- nem csak az egyedül maradt idősök, hanem a teljes lakosság részére fontos bűnmegelőzési tájékoztatókat, előadásokat, akár közösségi programokat tartani, ezzel elkerülve az áldozattá válást	polgármesteri intézkedés	2030.05.31. folyamatos	Bűnmegelőzés	humán és pénzügyi erőforrás	források függvényében	nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
ntézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti egüttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az egüttműködés bemutatása
. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
Közmunkaprogram biztosítása	Munkanélküliség és a megélhetés nehézségei	A közmunkaprogramban való aktív részvétel	nincs ilyen	MNTFS 2030	Érintettek a közmunkaprogramban való felvétele	polgármester	2025.02.28. Folyamatosan biztosítva	Válós adatok a regisztrált és a nem regisztrált romák és mélyszegénységben élő munkanélküliek számáról, kapcsolattartás, tájékoztatás	humán erőforrás, pályázat	humán erőforrás, folyamatos személyi feltétel	nem releváns
I. A gyermekek esélyegyenlősége											
Egészség- és sportnapok szervezése	gyermeket érintő egészségügyi problémák	Egészségügyi problémák megelőzése	nincs ilyen	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségudatosság öszközése (pl. egészség- és sportnapok)	polgármester	2030.05.31. Folyamatos intézkedés	Egészség- és sport napok szervezése	humán erőforrás, pályázati támogatás.	pályázati támogatás	nem releváns
Környezettudatosság erősítése a gyermek körében	hiányzik a környezettudatosság a felnövekvő generációk értékköréből	öko-napok, táborok szervezése	nincs ilyen	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	öko-napok, öko- táborok szervezése a gyermek aktív részvételével	polgármester	2030.05.31. intézkedés kezdemenyveze	környezettudatos gyermek	humán és pénzügyi	források függvényében	nem releváns
II. A nők esélyegyenlősége											
Munkahelyek hiánya	Közmunkaprogram további fenntartása	Nők elhelyezkedése a közmunkaprogramban	nincs ilyen	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban"(2021- 2030)	Közmunkaprogram további fenntartása	polgármester	2030.05.31. Folyamatos intézkedés	A nők foglalkoztatásának elősegítése.	humán erőforrás, pályázati támogatás	pályázati forrás	nincs ilyen
Családi napközi létrehozásának kezdemenyveze	Kisgyermekes anyukák kiszorulnak a munkaerőpiacról.	A nők elhelyezkedése a munkaerőpiacon.	nincs ilyen	A A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban " (2021-2030)	Családi napközi létrehozása.	polgármester	2030.05.31. Folyamatos intézkedés	működő családi napközi	humán erőforrás, pályázati támogatás.	pályázati támogatás	nincs ilyen
Szabadidős programok szervezése	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktushoz is vezethet	Családi konfliktusok elkerülése	nincs ilyen	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban " (2021-2030)	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti programok bővítése	polgármester	2030.05.31. Folyamatosan	konfliktusmentes családok	humán és pénzügyi	források függvényében	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	ntézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
V. Az idősek esélyegyenlősége												
1.	Házi segítségnyújtás bővítése	A településen évről-évre magasabb az időskorúak létszáma. Szükség lenne a szociális alapszolgáltatás bővítésére.	A házi segítségnyújtók létszámának bővítése.	nincs ilyen	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), Házi segítségnyújtás (2023-2024)	Házi segítségnyújtás programok szervezése	polgármester	2025.01.01. folyamatban	Rászoruló bevonása	Házi segítségnyújtók alkalmazása pályázati forrásból.	Pályázati forrásokból.	nincs ilyen
	Egyedülélők arányának növekedése	Növekszik az egyedül élők aránya, elmagányosodás kockázata	Elmagányosodás elkerülése	nincs ilyen	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Közösségi, kulturális és hagyományörző programok szervezése az idősek részére szűrővizsgálatok biztosítása, prevenciók szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése	polgármester	2030.05.31. intézkedés folyamatban	egyedül élő emberek elmagányosodásának elkerülése	pénzügyi	források függvényében	nem releváns
	Egészségügyi problémák kialakulásának megelőzése	egészségügyi problémák kialakulásának növekedése	egészségügyi problémák megelőzése	nincs ilyen	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)		polgármester	2030.05.31. intézkedés folyamatban	Kevesebb idősek emberei	pénzügyi	források függvényében	nem releváns
VI. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1.	Akadálymentesítés	hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	akadálymentes középületek	nincs ilyen	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.	polgármester	2030.05.31. folyamatos intézkedés	Létesítmények akadálymentesítettége.	pályázati forrás	Pályázati támogatás útján	nincs ilyen
	Fogyatékos személyek pénzbeli és természetbeni támogatása	A fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	Fogyatékos személyek tájékoztatása a természetbeni és pénzbeli juttatásokról.	nincs ilyen	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen	polgármester	2030.05.31. intézkedés folyamatban	Fogyatékkal élők természetbeni és pénzbeli juttatása	humán	folyamatos	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
intézkedés sorszáma												
						természetű segítséget igényelne, nincs e olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik						
	Fogyatékkal élők kapcsolatteremtése	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermekek nevelő szülőknél vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszerveződésre, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	A fogyatékkal élők tájékozottsága, jó kapcsolatai	nincs ilyen	Országos Fogyatékosügyi Program" (2015-2025)	a kommunikáció szintjének növelése, internethez való hozzáférés támogatása, segítése, képzések, önszerveződés	polgármester	2030.05.31.		humán	pályázati támogatás	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

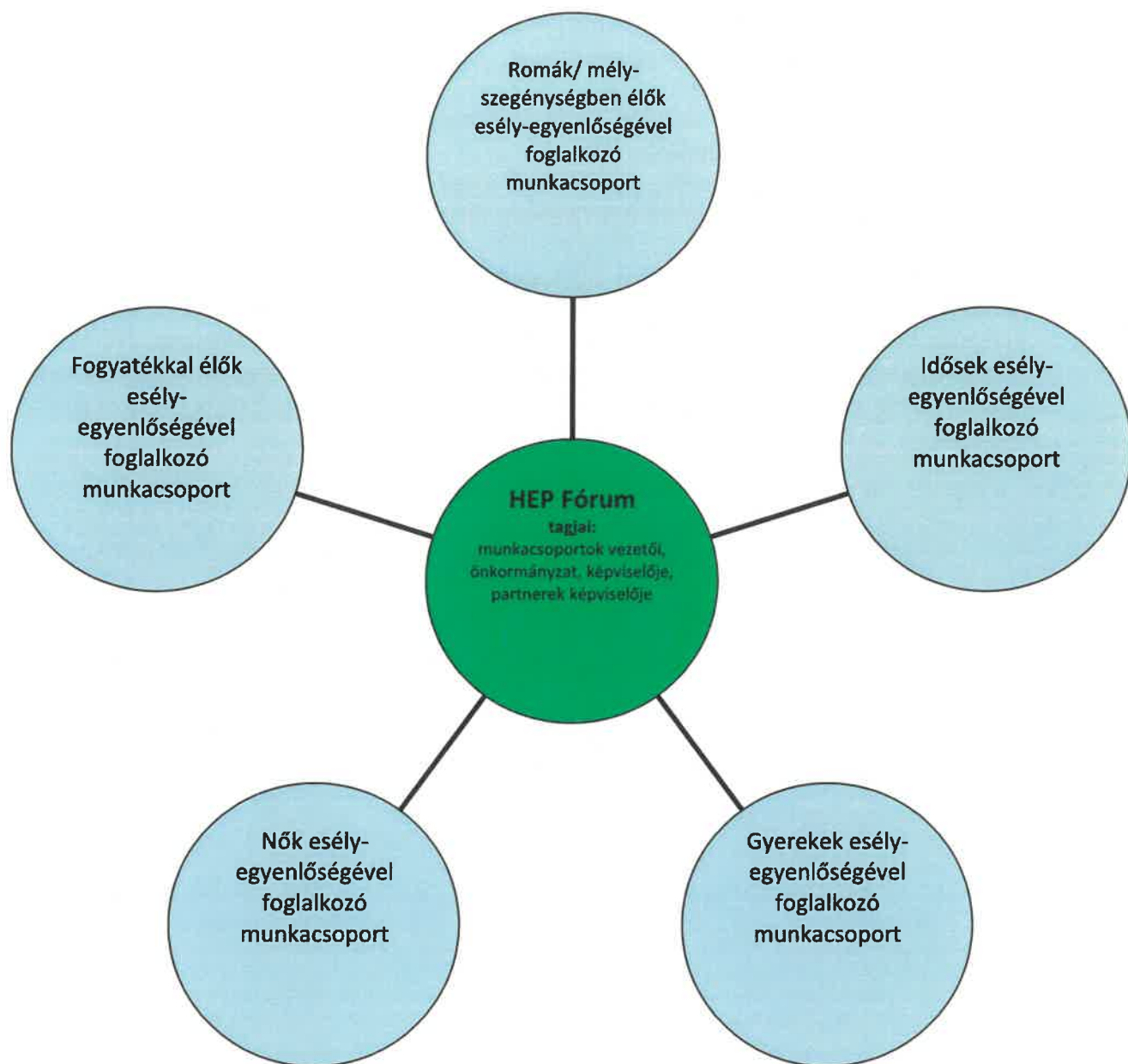
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Felsőszentmárton város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Felsőszentmárton város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 51/2025.(V.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Felsőszentmárton, 2025. május 30.

Aláírás

Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

7960 Sellye, Dózsa György u. 1.

Tel : Fax: 73/580-900

E- mail : hivatal@sellye.hu

Kivonat:

Készült Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Képviselő testületének 2025. május 28-ai **rendes, nyilvános képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből.**

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Képviselő-testülete 4 igen szavazattal, tartózkodás, ellenszavazat nélkül a következő határozatot hozta:

51/2025. (V.28.) határozata

Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjáról

A képviselő-testület „az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Felsőszentmárton Községi Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta, és úgy határoz, hogy azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kovácsevics István polgármester

Kovácevics István s. k.
polgármester

Beák Laura s.k.
aljegyző

Kivonat hiteles:

Sellye, 2025. május 28.

MEGHÍVÓ

HELYI

ESÉLYEGYENLŐSÉGI

FÓRUMRA

A település helyi esélyegyenlőségi programjában (HEP) foglaltak végrehajtásának egyeztetése céljából tisztelettel meghívom Önt

**a 2025. május 22-én 8.00 órakor kezdődő
helyi esélyegyenlőségi fórumunkra.**

Helyszín: Polgármesteri Hivatal Felsőszentmárton Kossuth 8.

Tervezett program:

1. Egyeztetés a település 2020-2025-ös időszak Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglalt intézkedéseinek megvalósításáról: sikerek, tapasztalatok értékelése
2. A 2025-2030 időszakra szóló HEP megalkotásának előkészítése: az előző időszak meg nem valósult intézkedéseinek tovább gondolása és az új feladatok áttekintése
- 3.

Kérjük, hogy a fórumra az ön által képviselt, az érintett csoportok segítségére vonatkozó ötleteket, konkrét helyzetértékelését és a megvalósítható javaslatát ossza meg velünk.

Megítisztelő jelenlétére számítunk.

(Távolmaradását - amennyiben az ülésen delegálja sem tud részt venni - kérem, jelezze a következő email címen: igazgatas@felsoszentmarton.hu)

Felsőszentmárton, 2025. 05. 19.

Tisztelettel:

Pandurné Grege Krisztina
Pandurné Grege Krisztina
HEP referens

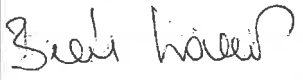

JELENLÉT ÍV

Készült: Felsőszenzmárton Községi Önkormányzat 2025. május 22-én 8.00 órakor megtartott HEP fórumán megjelentekről

Jelen vannak:

Beák Laura	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal aljegyzője, Felsőszenzmártoni Kirendeltségének vezetője	
Pandurné Greges Krisztina	HEP referens	
Kovácssevecs István	polgármester	
Baricsné Goják Ildikó	Kiss Géza Magyar-Horvát Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola, Felsőszenzmártoni telephely vezetője	
Várnai Regina	Felsőszenzmártoni Horvát Nemzetiségi Óvoda igazgatóhelyettese	
Bardek Sarolta	védőnő	

Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

7960 Sellye, Dózsa György u. 1.

Tel : Fax: 73/580-900

E- mail : hivatal@sellye.hu

Kivonat:

Készült Felsőszenzmárton Községi Önkormányzata Képviselő testületének 2025. május 28-ai **rendes, nyilvános képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből.**

Felsőszenzmárton Községi Önkormányzata Képviselő-testülete 4 igen szavazattal, tartózkodás, ellenszavazat nélkül a következő határozatot hozta:

51/2025.(V.28.) határozata

Felsőszenzmárton Községi Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjáról

A képviselő-testület „az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Felsőszenzmárton Községi Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta, és úgy határoz, hogy azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kovácssevecs István polgármester

Kovácssevecs István s. k.
polgármester

Beák Laura s.k.
aljegyző

Kivonat hiteles:

Sellye, 2025. május 28.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Felsőszentmárton város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Felsőszentmárton város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 51/2025.(V.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Felsőszentmárton, 2025. május 30.

Aláírás

